Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst

Jaarstukken 2022

’s-Hertogenbosch, 22 maart 2023

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden

Voor u liggen de jaarstukken van de Omgevingsdienst Brabant Noord, de inhoudelijke en financiële verantwoording van het begrotingsjaar 2022. We kunnen in meerdere opzichten terugkijken op een turbulent jaar. Zo zien we in ons werkveld dat er grote transities gaande zijn die de maatschappij fundamenteel gaan veranderen. We zien ontwikkelingen op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit, op het gebied van bodem, lucht en natuur. Deze ontwikkelingen en het gebrek aan duidelijke integrale kaders, raakt de ODBN als uitvoeringsdienst in haar dagelijkse werk. Het vergt veel flexibiliteit en veerkracht van onze medewerkers, onze organisatie en natuurlijk ook van onze opdrachtgevers.

Toch kunnen we ook 2022 afsluiten met een positief resultaat. We zijn trots op onze medewerkers dat zij dit gezamenlijk hebben kunnen realiseren. Maar bovenal zijn wij natuurlijk trots dat we ook het afgelopen jaar weer een stevige bijdrage hebben kunnen leveren aan een schoon, duurzaam en veilig Brabant. Dat is de kern van ons werk.

De onzekerheid in ons werk en in onze leefomgeving is en blijft ook de komende jaren groot. Samen met onze opdrachtgevers zorgen wij ervoor dat de ODBN een gezonde en effectieve organisatie blijft. Dat kunnen we alleen bereiken door ons te blijven ontwikkelen, in nauwe samenspraak met onze deelnemers. De uitdagingen waar wij gezamenlijk voor staan vragen om een dergelijke breed gedragen koers.

Afsluitend willen we onze dank uitspreken aan onze opdrachtgevers voor het vertrouwen dat zij het afgelopen jaar in ons hebben gesteld. We hebben elkaar hard nodig om ook de komende jaren onze invloed op een schone, veilige en duurzame leefomgeving uit te kunnen blijven oefenen en waar mogelijk te vergroten. Onze medewerkers zijn er klaar voor.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
Financiële samenvatting		8
I.	**Jaarverslag 2022**	**12**
1.	**Programmaverantwoording**	**14**
1.1	Individuele Dienstverlening	15
1.2	Regionale dienstverlening	28
1.3	Bedrijfsvoering	35
2.	Paragrafen	40
2.1	Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	40
2.2	Paragraaf Financiering	45
2.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	48
2.4	Paragraaf Verbonden Partijen	52
2.5	Niet van toepassing zijnde paragrafen	55
II. Jaarrekening 2022		**56**
3.	**Overzicht**	58
3.1	Balans per 31 december 2022	58
3.2	Baten en lasten	60
3.3	Recapitulatie resultaat	61
3.4	Onderverdeling lasten naar overhead en programma's	62
3.5	Nacalculatorisch tarief	63
4.	**Toelichting**	**64**
4.1	Waarderingsgrondslagen jaarrekening	64
4.2	Toelichting op de balans per 31 december 2021	68
4.3.	Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen	79
4.4	Toelichting op baten en lasten 2022	80
4.5	Incidentele baten en lasten	87
4.6	Financieel overzicht per taakbeeld BBV	89
4.7	Overzicht aanwending post onvoorzien	89
4.8	Declarabiliteit	90
4.9	EMU-saldo	93
4.10	Wet Normering Topinkomens (WNT)	94
4.11	Bijdrage deelnemers	100
5.	**Sisa Verantwoording**	**102**
6.	**Controleverklaring van de accountant**	**104**
III. Bijlagen		**110**
	1. Geactualiseerde risicoanalyse per 31 december 2022	112
	2. Overzicht investeringen	114
	3. projecten en opgaven Ontwikkelprogramma ODBN	115

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling en voert haar taken uit voor 11 overheden: 10 gemeenten en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Noordoost-Brabant is het belangrijkste werkgebied van de ODBN. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken ruim 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur, water en mest. Ook heeft de ODBN op de genoemde terreinen een adviserende taak en wordt gewerkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze medewerkers, op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze e **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom, onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met de jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar.

Als eerste leest u de **financiële samenvatting** van de jaarstukken 2022. Hierin wordt een korte toelichting opgenomen op het gerealiseerde resultaat, een verklaring van het resultaat met de belangrijkste afwijkingen en de eventuele voorstellen voor budgetoverhevelingen.

In hoofdstuk I treft u het **jaarverslag** aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording waarbij wordt toegelicht of de destijds in de (primaire) begroting opgenomen beleidsvoornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk II vindt u de **financiële jaarrekening**. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2022 en de baten en lasten over 2022. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij voorgeschreven bijlagen.

Financiele samenvatting

Het jaar 2022 is afgerond en daarmee wordt de jaarrekening van de ODBN opgemaakt. Het financiële jaar sluit met een positief resultaat van € 988.000. Bij de tweede bestuursrapportage hadden we nog een positief resultaat aangekondigd van € 1.018.000.

Het resultaat is op hooflijnen als volgt te verklaren:

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X €1.000	RESULTAAT	
Begrotingsresultaat	1.018	V
Omzet individuele dienstverlening	-1.456	N
Projectkosten individuele dienstverlening	-311	N
Lonen en inhuur	1.196	V
Regionale dienstverlening	296	V
Inkomsten regionale dienstverlening	75	V
Opleiding en loopbaanbegeleiding	34	V
Overige baten	139	V
Reserves	-107	N
Diversen bedrijfsvoering	4	V
Stelpost onvoorzien	100	V
TOTAAL VOORDELIG SALDO	**988**	**V**

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten in paragraaf 4.4.

In de tweede bestuursrapportage van 2022 is een verwacht positief resultaat van € 1.018.000 gepresenteerd. Hierbij zijn toen 2 kanttekeningen geplaatst met betrekking tot de verwachte omzet en de mogelijke fluctuaties in de lonen. Voor wat betreft de omzet gaven we aan dat we ten tijde van de tweede bestuursrapportage qua uren achterliepen op de begroting, enerzijds omdat de vraag op bepaalde onderdelen achterbleef bij de verwachtingen die we hadden bij het opstellen van de opdracht. Anderzijds was vooral de capaciteit een grote uitdaging. Voor de lonen was ten tijde van de bestuursrapportage de verwachting dat een voordeel zou ontstaan, waarmee een (groot) deel van het achterblijven van de omzet opgevangen zou kunnen worden.

Het beeld uit de tweede bestuursrapportage hebben we later in de novembervergadering van het algemeen bestuur genuanceerd. Bij het opstellen van de prognoses voor de bestuursrapportage, waarbij we de cijfers tot en met augustus analyseerden, hebben we voor het eerst gebruik gemaakt van concrete ervaringscijfers van de afgelopen 3 jaar. In deze jaren zagen we dat het laatste kwartaal meer declarabele uren gerealiseerd worden dan gemiddeld in de eerste 3 kwartalen. Deze trend hebben we meegewogen in de prognose voor 2022. Op basis van de omzetcijfers tot en met oktober zagen we deze trend echter (nog) niet in het aantal declarabele uren terugkomen. Dat heeft ons opnieuw naar de prognose doen kijken. Op basis daarvan hebben we aangegeven dat het geprognosticeerde resultaat van een miljoen mogelijk niet gehaald zou worden, maar dat we op een klein voordelig saldo zouden uitkomen. Dit ook met het oog op het heropenen van de cao 2022, waardoor alle medewerkers recht hebben op een extra incidentele uitbetaling.

Nu presenteren we toch een resultaat van € 988.000. De gemiddelde declarabiliteit ligt met 1.323 uren iets onder de norm van 1.350 uren per medewerker. Dit komt vooral doordat in 2022 veel nieuwe medewerkers zijn gestart die pas eind 2022 goed zijn ingewerkt en begin 2022 nog niet volledig declarabel waren. Zij konden de laatste maanden meer declarabel worden ingezet. Bovendien is het aantal medewerkers in het primaire proces gedurende 2022 behoorlijk toegenomen van 197,5 fte in januari naar 208,5 fte in december. Dit heeft ertoe geleid dat in november en december het aantal declarabele uren per week van gemiddeld 5.000 uur is gestegen naar bijna 6.000 uren per week. We hebben gestuurd op extra productiviteit en hadden een stijging verwacht, maar deze 20% stijging hadden we niet verwacht.

In 2021 hebben we 2 reserveringen opgenomen voor het grote aantal verlof en spaaruren dat de afgelopen jaren gecumuleerd was. In 2022 werden de meeste beperkingen die corona met zich mee bracht opgeheven. Dit heeft er ertoe geleid dat medewerkers extra dagen hebben opgenomen om de uitgestelde vakanties alsnog in te halen. Daarmee is het verlofstuwmeer iets afgenomen. Daarmee kan een deel van de reservering die opgenomen was, vrijvallen ten gunste van het resultaat. Deze vrijval is ook groter dan we op basis van de cijfers tot en met oktober hadden verwacht.

Ten opzichte van de 2e bestuursrapportage zijn er nog wat kleine verschillen ontstaan in de bedrijfsvoering. Op het geheel van opleidingen en loopbaanbegeleiding resteert uiteindelijk een klein budget omdat een aantal voorgenomen opleidingen doorgeschoven zijn naar 2023. Alle overige mutaties middelen elkaar uit.

Voorstel resultaat bestemming

Onderhandelingsakkoord cao 2023

Op het moment van schrijven ligt er een voorlopig onderhandelingsakkoord voor een nieuwe cao voor 2023. De effecten van dit onderhandelingsakkoord zijn dermate groot dat we deze niet binnen de begroting 2023 kunnen opvangen. Daarom zullen we de begroting 2023 gaan herzien. Deze herziene begroting zal begin april ter zienswijze voorgelegd aan de raden en staten.

Het onderhandelingsakkoord moet nog voorgelegd worden aan de achterban van de onderhandelende partijen. Dit gaat medio april gebeuren. Dit zou ertoe kunnen leiden dat dit akkoord nog gewijzigd gaat worden. Dit risico schatten we laag in maar desondanks hebben we dat wel gekwantificeerd in ons risicoprofiel.

De weerstandratio daalt met het nieuwe risicoprofiel, vooral door het nieuw opgenomen risico van de concept-cao, naar 0,83. Daarmee valt de ratio nog binnen de afgesproken bandbreedte van 0,75 en 1,5, maar wel onder de streefwaarde van 1,0. Daarom stellen we voor om het resultaat te storten in de algemene reserve van de ODBN om een eventuele wijziging van het onderhandelingsakkoord (deels) op te kunnen vangen. Wanneer de achterban ongewijzigd instemt, kan het resultaat alsnog vrijvallen voor uitbetaling aan de deelnemers.

Met de storting van het volledige jaarrekeningresultaat in de algemene reserve zou deze stijgen tot een omvang van bijna € 2,84 miljoen euro. Met het risicoprofiel zoals gepresenteerd in bijlage 1 van deze jaarrekening zou de weerstandsratio dan weer uitkomen op 1,28. Daarmee zou de weerstandsratio weer boven de streefwaarde van 1,0 uitkomen. Als het voorlopig onderhandelingsakkoord definitief wordt, kan het risicoprofiel worden bijgesteld en neemt de ratio toe tot 1,72. Uitbetaling van een deel van de algemene reserve aan de deelnemers is dan alsnog verantwoord.

Uitstel Omgevingswet

Nu de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2024 zien we ons opnieuw geconfronteerd met de kosten die dit uitstel met zich meebrengt. De afgelopen jaren hebben we de kosten voor het gereedmaken van de Omgevingswet steeds kunnen bekostigen uit de incidentele bijdragen die de deelnemers in 2019 en 2020 gedaan hebben. Het restant van dit budget is inmiddels in 2022 volledig benut.

Mocht de invoering van de Omgevingswet ingaan per 1 januari 2024 dan zien we voor 2023 vooral kosten voor het opleiden van nieuwe medewerkers en het bijscholen van de al opgeleide medewerkers op ons afkomen. In onze risicoanalyse hebben we dit risico eerder aangekaart. Daarom stellen we voor om, bij het doorgaan van de invoering per 1 januari 2024, de daadwerkelijk gemaakte kosten voor opleidingen Omgevingswet in 2023 en de uren voor het volgen van deze opleidingen met een maximum van € 150.000 te bekostigen uit de Algemene Reserve. Om te voorkomen dat we daarmee een surplus voor de bedrijfsvoering creëren, stellen we voor om voor de uren alleen de daadwerkelijke loonkosten van medewerkers uit het primaire proces uit de reserve te halen.

Het resultaat over 2022 komt er dan als volgt uit te zien:

BESTEMMINGSVOORSTELLEN	BEDRAG	
RESULTAAT ODBN	**988**	**V**
MUTATIES RESERVES		
Storting in Algemene Reserve	988	
Onttrekking voor implementatie Omgevingswet uit Algemene Reserve	PM	
TOTAAL VOORGENOMEN BUDGETOVERHEVELING	**988**	**N**
RESULTAAT ODBN NA BESTEMMING	**0**	

1 Programmaverantwoording

De programmabegroting van de ODBN voor 2022 onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Dezelfde volgorde wordt aangehouden in het voorliggende jaarverslag. Het gaat hierbij om de volgende indeling:

1. Individuele dienstverlening
2. Regionale dienstverlening
3. Bedrijfsvoering

Gedurende het jaar stellen wij diverse uitgebreide rapportages op waarin we verantwoording afleggen aan de individuele deelnemers over de voortgang van onze opdrachten. Daarom gaan we in de jaarstukken niet in op de situatie per deelnemer, maar zoomen we uit op de resultaten van de organisatie als geheel over het afgelopen jaar. We blikken terug op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2022 en de realisatie ten opzichte van de begroting.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.1 Individuele Dienstverlening

Inhoud programma

Het programma individuele dienstverlening sluit aan op de individuele werkprogramma's die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024*
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2024*	In ontwikkeling

** Uitgaande van besluit Rijk invoering Omgevingswet per 1 januari 2024.*

Wat willen we bereiken?

AAls ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst. De ODBN is de uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het programma individuele dienstverlening voeren we hoofdzakelijk de taken uit die onze deelnemers bij ons hebben belegd. De werkprogramma's en de provinciale opdracht zijn hierbij leidend.

De VTH-taken vormen de vaste kern van ons werk als omgevingsdienst. De omgeving en het institutionele speelveld zijn echter constant in beweging. Daarom moeten wij onze VTH-taken altijd blijven ontwikkelen. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen vanuit onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. Daarbij is de nauwe samenwerking met onze partners en deelnemers onontbeerlijk. Samen kunnen we onze expertise over de fysieke leefomgeving optimaal koppelen aan de lokale situatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2022?

Uitvoering VTH-taken

De VTH-taken op het gebied van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet natuurbescherming (Wnb) vormen de kern van de werkzaamheden van de ODBN. Onze taken bestaan uit de wettelijk bij ons belegde taken – de zogenoemde basistaken –, de VTH-verzoektaken en verzoektaken die buiten de werkprogramma's vallen. VTH-verzoektaken zijn taken die weliswaar wettelijk uitgevoerd moeten worden, maar waarvan de deelnemers zelf mogen bepalen of zij deze taken bij de ODBN beleggen. Overige verzoektaken zijn niet-wettelijke taken die onze opdrachtgevers niettemin graag bij ons beleggen. Tot slot voeren we de aanvullende verzoektaken uit. Dit zijn opdrachten die niet in de reguliere werkprogramma's of opdracht opgenomen zijn, of opdrachten van niet-deelnemers. Maar de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht vormen de basis van ons werk.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van een aantal belangrijke ontwikkelingen, die verderop in het jaarverslag toegelicht worden. Zaken als de komst of eigenlijk het herhaalde uitstel van de Omgevingswet, ontwikkelingen in het Informatiegestuurd werken en het de stand van het stikstofdossier hebben impact op onze organisatie en de invulling van onze kerntaken. Daarnaast moeten we opmerken dat de krapte op de arbeidsmarkt aanhoudt, en daarmee ook de druk die deze ontwikkeling uitoefent op onze organisatie. Door ons HR-beleid op deze krapte in te richten, zelf personeel op te leiden en nieuwe medewerkers ervaring op te laten doen op complexe dossiers hebben wij hier ook het afgelopen jaar op ingespeeld. Dit thema zal ook de komende jaren nog extra aandacht vragen.

Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we 'het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, actualiseren, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel 'milieu' en 'het beoordelen van meldingen en OBM's (omgevingsvergunning beperkte milieutoets), het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk)voorschriften'. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV).

Voor de **gemeentelijke opdracht** zien we dat in de eerste maanden van 2022 nauwelijks aanvragen zijn doorgestuurd door nieuw gefuseerde gemeenten. Daarna is in april sprake geweest van een inhaalslag in de aanvragen, hetgeen heeft geleid tot een enorme werkvoorraad. Als gevolg daarvan is een achterstand ontstaan, die we gedurende 2022 met moeite weg hebben kunnen werken. Voor de zomer van 2022 is een interventie gepleegd op deze achterstand, door de meldingen

Activiteitenbesluit risicogerichter af te handelen. Deze interventie is in het najaar herhaald. Het feit dat in 2022 een aantal vergunningsaanvragen zijn ingediend door complexe bedrijven heeft eveneens een groot beroep gedaan op onze capaciteit en heeft extra inspanningen van onze medewerkers gevergd.

Voor de **provinciale opdracht** is het aantal Wabo-initiatieven met 22 gestegen ten opzichte van 2021. Daarmee is sprake van een trendbreuk. De afgelopen jaren – vanaf 2019 – was jaarlijks een dalende trend waarneembaar. Nu lijkt het aantal initiatieven weer iets op te lopen. Het aantal aanvragen regulier en uitgebreide procedures is in 2022 verder gedaald ten opzichte van 2021. In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat de werkvoorraad is toegenomen ten opzichte van 2021. In 2022 is veel aandacht uitgegaan naar enkele complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Deze kennen vaak een langere doorlooptijd en vragen extra inspanningen van onze VTH-medewerkers, specialisten en juristen. Daarnaast is geïnvesteerd in het aantrekken van personeel, en zijn 3 senior+ vergunningverleners aangesteld. Daarmee zijn we als ODBN minder afhankelijk geworden van de inhuur van externe kennis en capaciteit.

Binnengekomen nieuwe vergunningszaken

1.222

Afgeronde vergunningszaken

1.106

In totaal zijn er in 2022 **1.222 nieuwe vergunningszaken binnengekomen**, ten opzichte van 1.226 in 2021. Met 'vergunningszaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van vergunningverleners. Het betreft 811 nieuwe zaken voor de provinciale opdracht. We zien daarbij een lichte verschuiving. In 2021 zijn er ongeveer honderd zaken minder binnengekomen voor de provinciale opdracht, terwijl we een omgekeerde ontwikkeling zien binnen de gemeentelijke.

Verder zijn er het afgelopen jaar **1.106 vergunningszaken afgerond**. Het betreft 779 zaken in het kader van de provinciale opdracht, waaronder 122 Wabo-zaken (vergunningverlening grijs) en 657 zaken volgend uit de Wnb (vergunningverlening groen), waarvan weer 256 bestonden uit vergunningszaken op het gebied van soortenbescherming (voornamelijk ontheffingen). In het kader van de gemeentelijke opdracht zijn in 2022 327 vergunningszaken afgerond. Dat zijn er behoorlijk wat minder dan in 2021. Oorzaak hiervan is onder andere dat diverse aanvragen in verband met de stikstofproblematiek niet afgerond kunnen worden en een aantal vergunningaanvragen waren dusdanig complex dat hier veel inzet op is gepleegd. Ook zijn er simpelweg minder vergunningszaken binnengekomen voor de gemeentelijke opdracht dan in 2021.

Meldingen

In 2022 zijn er in totaal 3372 meldingen afgehandeld. Deze zijn als volgt verdeeld:

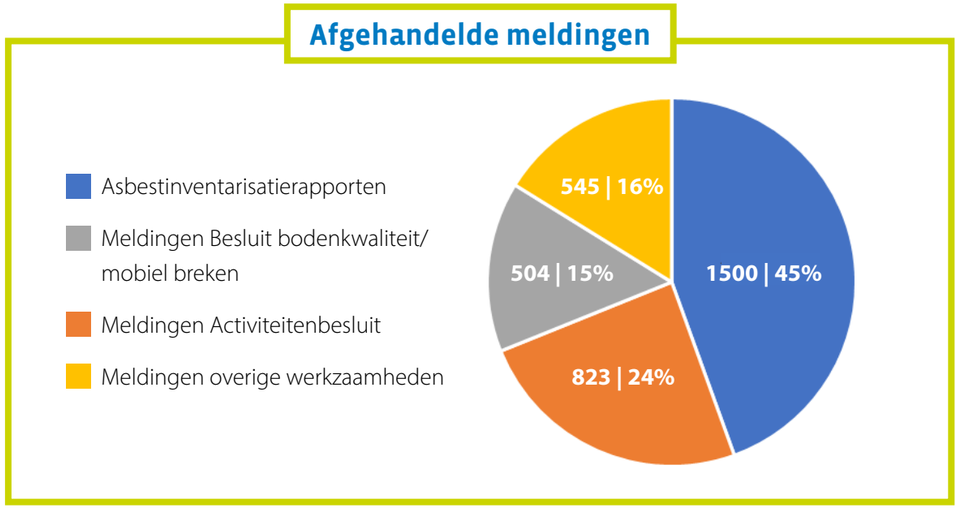

Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden (en handhaven) zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H). Het geprogrammeerde en niet-geprogrammeerde toezicht op het gebied van milieu heeft in 2022 volop aandacht gekregen.

Voor wat betreft de **gemeentelijke opdracht** is het accent binnen toezicht steeds meer komen te liggen op vraag gestuurde opdrachten. Daardoor kan verdringing ontstaan op het geprogrammeerde toezicht. Veel deelnemers geven aan waarde te hechten aan het verplaatsen van dit accent. Het is belangrijk om bij het opstellen van de opvolger van het huidige ROK VV-TH stil te staan bij deze ontwikkeling, de gevolgen en wenselijkheid daarvan.

Voor wat betreft de **provinciale opdracht** is er voor toezicht – alsook voor vergunningverlening en handhaving – fors meer capaciteit ingezet naar aanleiding van een aantal complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Desondanks heeft dit met extra investeringen, juridische inzet en een herverdeling van de werkzaamheden geen invloed gehad op de realisatie van onze reguliere toezichtstaken. Het provinciale team heeft volledig kunnen voldoen aan de opdracht en het bijbehorende programma voor toezicht.

Afgeronde Inspectiezaken

5.540

Uitgevoerde herinspecties

1.612

In totaal zijn in 2022 **5.540 inspectiezaken afgerond**. Met 'inspectiezaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van onze toezichthouders. Binnen het provinciale team zijn in totaal 1.690 zaken afgerond. De meeste daarvan hadden betrekking op het 'groene' toezicht in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De grootste categorie daarvan wordt gevormd door houtopstanden, met 855 afgeronde inspectiezaken. 146 zaken hadden betrekking op het grijze toezicht, oftewel de inrichting-gebonden zaken. Voor de gemeentelijke opdracht zijn 3.850 inspectiezaken afgerond. 832 zaken betrof milieucontroles. 1.642 zaken hadden betrekking op het toezicht van asbestsloop.

Naast reguliere inspecties zijn in 2022 **1.612 herinspecties uitgevoerd**. 1.325 van deze herinspecties zijn uitgevoerd in het kader van de gemeentelijke opdracht, waarvan 387 na een handhavingsvoornemen en 2 na een handhavingsbesluit.

Voor de provinciale opdracht zijn 287 herinspecties uitgevoerd, waarvoor 90 inrichting-gebonden en 197 in het kader van de Wnb.

Handhaving

Handhaving in het omgevingsrecht staat landelijk steeds nadrukkelijker onder de aandacht. Niet voor niets is 'bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging' in het interbestuurlijk programma versterking VTH opgenomen als één van de zes programmadoelen. Hoewel strafrechtelijke handhaving nooit een op zichzelf staand doel mag vormen, is het wel een onmisbaar middel bij handhaving in het omgevingsrecht, en hét repressieve sluitstuk wanneer maatregelen gericht op herstel tekortschieten. Ook zijn bestuursrechtelijke én strafrechtelijke handhaving onderdeel van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) die door onze deelnemers is vastgesteld. Daarom hebben wij ook afgelopen jaar weer gewerkt aan de doorontwikkeling van de strafrechtelijke arm van de ODBN: ons Team Handhaving waar de 'grijze' boa's samen met de 'groene' boa's van SSiB de milieuzaken oppakken die om strafrechtelijke opvolging vragen. Daarbij maken we gebruik van ontwikkelingen binnen het Informatiegestuurd werken.

Bij het oppakken en afhandelen van strafzaken krijgt de samenwerking met de partners in de strafrechtelijke handhavingsketen, zoals de politie en het Functioneel Parket, steeds beter gestalte. Van het OM ontvangen we inmiddels twee keer per jaar afdoeningsberichten, als terugkoppeling op de door ons ingebrachte zaken. Daarbij krijgen we ook inzicht in de uitspraken van de rechter, waar wij ook lering uit kunnen trekken. Positief was dat in één van de door ons aangedragen zaken in 1e aanleg een boete is opgelegd van 150.000,- euro, en daarnaast een veroordeling van opruimwerkzaamheden waarvan de kosten geraamd zijn op 1.500.000, - euro. Zo dragen we er aan bij dat het nalatig of crimineel omspringen met onze omgeving niet onbestraft blijft.

In totaal hebben we het afgelopen jaar 70 strafzaken opgepakt. Het gaat om 16 zaken volgend uit de Wnb (groen), waarvan 4 zaken soortenbescherming en 12 zaken houtopstanden. Daarnaast hebben we 54 zaken opgepakt die betrekking hebben op milieu-inrichtingen (grijs). In totaal zijn in 2022 13 volledige strafdossiers opgemaakt, alsmede 4 bestuurlijke strafbeschikkingen milieu (BSBm) en één SAM-procedure (snelle afhandeling milieu). Hierbij gaat het dus nadrukkelijk om volledig afgehandelde zaken. Diverse zaken zijn opgestart, maar kennen een doorloop naar 2023.

Specialistische taken

Binnen de specialistische dienstverlening van de ODBN merken we dat onze deelnemers ons in toenemende mate weten te vinden met inhoudelijke vragen. Dit vatten wij op als een toename in het vertrouwen dat onze deelnemers hebben in onze expertise.

Anderzijds weten we ook dat de hoeveelheid vragen gedeeltelijk voortkomt uit de moeite die onze deelnemers hebben met het voorzien in voldoende capaciteit en kwaliteit op het gebied van de milieutaken. Ook dit is van invloed op de toename in het aantal RO-verzoektaken. Wij ervaren dit zelf ook. De arbeidsmarkt is krap en dat geldt zeker bij de werving van inhoudelijk specialistisch personeel – bijvoorbeeld op het gebied van geur, lucht, geluid en externe veiligheid – dat nodig is voor de afhandeling van de RO-verzoeken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening en de ontheffingen op het gebied van de Wnb. Daarnaast wordt ook de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN, kijkend naar het stijgende aantal groene verzoektaken op het gebied van flora en fauna. Ook voert de ODBN hierop het toezicht uit. Waar nodig treden we handhavend op.

Stikstofdossier

Het afgelopen jaar werd in sterke mate beïnvloed door de ontwikkelingen binnen het stikstofdossier (of de stikstofcrisis). Het ontbreekt aan consequent landelijk beleid en we zien dat bestaand beleid steeds vaker onderuitgehaald wordt door de rechter. De discussie in de samenleving wordt op het scherpst van de snede gevoerd. Dit alles heeft ook consequenties voor onze uitvoering. Dat geldt ook voor de uitwerking van het adviesrapport van de Commissie Remkes van oktober 2022. De ontwikkelingen in het stikstofdossier vergen veel afstemming binnen de ODBN, maar ook met de andere omgevingsdiensten. Het veelvuldig bijstellen van ons handelingsperspectief door landelijke en juridische ontwikkelingen doet een beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers.

Het afgelopen jaar werd – voor wat betreft onze taken op het gebied van de Wnb gebiedsbescherming – getekend door gerechtelijke uitspraken, ontbrekende uitvoeringskaders en bestuurlijke besluitvorming met impact op de wijze waarop de ODBN haar taken uitvoert. Stapsgewijs is in 2022 onze handelingsruimte in de uitvoering van deze taken steeds verder beperkt, waarbij eind 2022 de VTH-uitvoering voor emissiearme stalsystemen met betrekking tot de Wnb volledig is stilgelegd.

Soortenbescherming

De ODBN verzorgt ook de VTH-taken op het gebied van soortenbescherming, faunabeheer en houtopstanden. Waar de VTH-uitvoering onder de Omgevingswet verschuift van 'nee-tenzij' naar 'ja, mits', gaat dit niet op voor de Wnb. Het beschermingsregime van de Wnb gaat uit van het "nee, tenzij-principe. Dat gaat niet altijd even goed samen met maatschappelijke ontwikkelingen, zoals bij de isolatie en renovatie van gebouwen in verband met de klimaatopgave en de woningbouwopgave.

De hoge urgentie van het verduurzamen van bestaande woningen – aangejaagd door de energiecrisis – is niet altijd complementair aan natuurbeschermingsdoelen volgend uit de Wet natuurbescherming. Dit leidt tot veel (juridische) uitdagingen in de soortenbescherming. Bij de realisatie van projecten zoals de verduurzaming van woningen kunnen verblijfplaatsen van beschermde diersoorten worden aangetast. Daarom is voor dergelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig. De ODBN zorgt dan voor een goede belangenafweging, waarbij de bescherming van soorten nooit uit het oog verloren mag worden.

De ontheffingsverlening op het gebied van soortenbescherming kamt al enkele jaren met een (te) grote werkvoorraad. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het wederom gelukt om het team dat zich hiermee bezighoudt verder uit te breiden in 2022. De vraag stijgt echter sneller dan de beschikbare capaciteit. De ODBN werkt nauw samen met de provinciale opdrachtgever aan het efficiënter en effectiever uitvoeren van de ontheffingsverlening. Deze inzet en de uitbreiding van de capaciteit hebben de te grote werkvoorraad echter nog niet voldoende kunnen dempen. Deze problematiek gaat alleen op voor soortenbescherming. Op het gebied van de bescherming van houtopstanden en faunabeheer volgend uit de Wnb zijn deze problemen niet aan de orde.

Vanuit het Rijk wordt de maatschappelijke betrokkenheid en het urgentiegevoel bij natuurbehoud gestimuleerd. Het toegenomen maatschappelijk doorleefde natuurbeschermingsbelang heeft consequenties voor de rol van de ODBN. Zo zien we een toegenomen vraag vanuit onze gemeentelijke deelnemers naar ondersteuning bij het toepassen en uitvoeren van de Wet natuurbescherming.

Bodemtaken

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) overgeheveld naar de gemeenten. Gemeenten worden dan de primaire beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie vallen. Doordat de Omgevingswet is uitgesteld, is ook de overdracht van de bodemtaken van provincie naar gemeenten uitgesteld.

Omgevingswet

In 2022 hebben we als ODBN hard gewerkt om tijdig klaar te zijn voor de Omgevingswet. Gedurende het jaar werd de invoeringsdatum steeds onzekerder, met wederom uitstel als gevolg. Waar we vorig jaar nog uitgingen van een inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023, is ook voor dit jaarverslag weer sprake van een nieuwe (verwachte) inwerkingtredingsdatum: 1 januari 2024. Ondanks dit herhaalde uitstel en alle onzekerheden die daarmee gepaard gaan, doen wij er alles aan om tijdig klaar te zijn voor de Omgevingswet. Daarvoor hebben wij het afgelopen jaar ook weer de nodige stappen gezet, waaronder:

- Alle medewerkers *zijn in 2022 opgeleid om te werken onder de Omgevingswet. Elk van onze collega's heeft de basisopleiding gevolgd. Ook heeft een groot gedeelte van onze medewerkers deelgenomen aan verdiepende trainingen, wanneer zij dat gezien hun taakstelling nodig hadden.*
- *In anticipatie op de Omgevingswet hebben we een nieuw VTH-systeem aangeschaft, dat gefaseerd ingevoerd wordt. Dit systeem zal voor de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet volledig operationeel zijn.*
- *We hebben een interne focusgroep ingericht met deskundigen. De focusgroep kan tijdens de invoering en implementatie van de Omgevingswet adviseren bij de onvermijdelijke knelpunten die gedurende het implementatieproces aan het licht zullen komen. Zo zorgen wij ervoor dat we slagvaardig op kunnen treden bij ongewenste of onvoorziene effecten van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.*
- *Met de komst van de Omgevingswet zullen sommige bedrijven in onze regio onder een ander bevoegd gezag komen te vallen. Deze bedrijven zijn geïnventariseerd en daarover is gecommuniceerd met onze deelnemers. Deze inventarisatie is verwerkt in de concept-werkprogramma's.*
- *Er is een pilot uitgevoerd om inrichtingen om te zetten naar mba's (milieubelastende activiteiten). Dit geeft ons een beeld van de gevolgen van de omzettingen voor het totale inrichtingenbestand. De pilot w*ordt begin 2023 geëvalueerd.

Met deze en andere acties zijn we er echter nog niet. Als omgevingsdienst zijn we in sterke mate afhankelijk van de wijze waarop onze deelnemers het DSO inrichten, zodat de aanvragen onder de Omgevingswet ook goed bij ons terecht kunnen komen. We constateren dat daar nog forse stappen in gezet moeten worden.

Eind 2022 is door de directie in overleg met het dagelijks bestuur besloten om de voorbereiding op de Omgevingswet tijdelijk op een 'waakvlam' te zetten. We constateerden dat de voorbereidingen enorm veel tijd en daarmee ook financiële middelen vergen. Telkens verschuift de datum waardoor er dubbele kosten gemaakt moeten worden. De motivatie om met maximale inzet aan de implementatie van de Omgevingswet te blijven werken dreigde hierdoor te verdwijnen. We hebben daarom besloten om de activiteiten pas weer in alle volledigheid op te starten als er sprake is van een definitieve inwerkingtredingsdatum.

Transitie zorgvuldige veehouderij

Met de zogenoemde 'Transitie Zorgvuldige Veehouderij' streven onze deelnemers naar een veehouderij-sector met een minder negatieve impact op leefomgeving en milieu, bijvoorbeeld door geurhinder en de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken. Om deze doelstelling te realiseren, werkt de Taskforce Intensieve Veehouderij 2.0 aan de verdere implementatie van adviezen uit het rapport 'Meer dan de som der delen'. De taskforce heeft er onder andere voor gezorgd dat we Brabant breed - met de drie diensten en de Provincie samen - maatregelen hebben geïmplementeerd die ervoor zorgen dat we efficiënter kunnen werken, zonder de beleidsdoelstellingen uit het oog te verliezen. Hiermee proberen we het toegenomen beroep op onze capaciteit te beperken of zelfs terug te dringen. In 2022 is door de drie diensten verder onderzocht hoe we de samenwerking op het agrarische vlak kunnen voortzetten en verder invullen.

Het tempo waarin maatschappelijke, juridische en beleidsmatige ontwikkelingen elkaar opvolgen noopt ons om onze werkwijze waar mogelijk te blijven herijken. Met Taskforce 3.0 wordt via herijkingsdocumenten gewerkt aan het nauw monitoren en prognosticeren van de werkvoorraad vergunningverlening voor de diensten. Dat dit nodig is blijkt wel uit het soms stagneren, uitstellen, dan wel ophopen van aanvragen. Denk hierbij aan de ontwikkelingen met betrekking tot de Routekaart van Brabantse Interim Omgevingsverordening IOV.

Begin 2023 zal het Agrarisch Platform starten. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de start van het Agrarisch Platform. Dit platform overkoepelt de VTH-samenwerkingsvormen die er bestaan tussen de Brabantse diensten en Provincie Noord-Brabant, maar ook met Waterschappen, GGD's en andere betrokken organisaties. Het Agrarisch Platform is de gewezen plek vanuit waar straks bij wijzigingen in wet- en regelgeving snel en slagvaardig gecoördineerd kan worden. Dit, om voor de uitvoering van de VTH-taken eenduidige richtlijnen te verschaffen.

Zeer zorgwekkende stoffen (zzs)

Zowel op Europees als op landelijk niveau hebben de zogenoemde 'Zeer Zorgwekkende Stoffen' - gevaarlijke stoffen die risico's opleveren voor mens en milieu - de afgelopen jaren veel aandacht gekregen. Het streven is om deze stoffen in de toekomst uit de leefomgeving te weren en zo emissies naar lucht, water en bodem te voorkomen.

Doordat er pas recentelijk veel aandacht is gekomen voor ZZS, staat het landelijke beleid in zekere zin nog in de kinderschoenen. In 2022 is er door de ODBN deelgenomen aan structurele overleggen tussen de drie Brabantse diensten. Hierbij zijn actuele beleidsontwikkelingen en ervaringen gedeeld. Bedrijven moeten continu streven naar vermindering van de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Dit legt een bedrijf vast in een vermijdings- en reductieprogramma (V&R). In 2022 is er door één bedrijf in de metaalindustrie een V&R ingediend en beoordeeld door de ODBN namens de provincie. Het landelijke beleid ten aanzien van ZZS voor afvalverwerkende bedrijven was in 2022 nog niet uitgekristalliseerd. De verwachting is dat een aantal afvalverwerkers in 2023 zullen volgen met het indienen van een V&R.

Verder is in 2022 is voor het eerst via het gemeentelijk toezicht uitvoering gegeven aan het thema ZZS. Via een inventarisatie is voor 11 bedrijven in beeld gebracht of er sprake was van Zeer Zorgwekkende Stoffen die eventueel naar de lucht of het water of via afval zouden kunnen emitteren. Na deze inventarisatie is beoordeeld of werd voldaan aan de emissiegrenswaarden voor ZZS. Dit heeft geresulteerd in een aantal aanschrijvingen met als conclusie dat deze bedrijven invulling moeten geven aan de minimalisatieverplichting. Dit project heeft aangetoond dat deze aanpak werkbaar is voor het thema ZZS. In 2023 wordt deze aanpak gecontinueerd.

Energie

In 2022 is uitvoering gegeven aan meerdere energie-opdrachten: het 'Themaplan Energie' in het gemeentelijk werkprogramma, het 'Energiebod' voor vijf gemeenten en de provinciale opdracht. Vanuit deze energie-opdrachten hebben we het afgelopen jaar toegezien op de naleving van de informatie- en energiebesparingsplicht met zowel fysieke als administratieve controles. In totaal zijn in 2022 ruim 300 specifieke energiecontroles uitgevoerd wat een energiebesparing van naar schatting 22 TeraJoule heeft opgeleverd. Dat is mooie besparing, maar minder dan vooraf ingeschat. Bedrijven laten een beter naleefgedrag zien, vermoedelijk door de sterk gestegen energieprijzen en doordat zij zich vanwege de Informatieplicht en de toegenomen aandacht voor energie steeds meer bewust zijn van besparingsmogelijkheden.

In 2022 is subsidie aangevraagd en toegekend voor de derde regeling 'Versterkte Uitvoering Energietoezicht' (VUE-3, voor 2022 en 2023) en voor de 'Specifieke Uitkering voor Toezicht en Handhaving Energie' (SPUK-THE, voor 2022 -2026). De uitvoering van beide regelingen is in 2022 gestart, maar zal vooral voor de komende jaren een flinke intensivering van het energietoezicht betekenen. Daarom zijn we in 2022 gestart met de werving wat vooralsnog heeft geresulteerd in twee extra toezichthouders.

Wat heeft het in 2022 gekost?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022
Inzet personeel	14.536	14.445	15.588	15.355
Inzet bedrijfsmiddelen	270	0	1.263	1.573
TOTAAL LASTEN	**14.806**	**14.445**	**16.851**	**16.929**
Basistaken (werkprogramma)	13.974	13.653	14.886	13.757
Verzoektaken (werkprogramma)	9.717	9.543	10.414	9.938
Aanvullende verzoektaken	1.127	1.087	575	724
TOTAAL BATEN	**24.818**	**24.283**	**25.875**	**24.419**
SALDO	**10.012**	**9.838**	**9.024**	**7.490**

1.2 Regionale dienstverlening

Inhoud programma

Naast individuele werkprogramma's voert de ODBN ook regionale programma's uit. Hierbij gaat het om meer dan één opdrachtgever. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het regionale programma:

- Collectieve taken
- Samen Sterk in Brabant
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - *Sanering verkeerslawaai (ISV)*
  - *Klachtenregeling / crisispiket*
  - *Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen*

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024*
Wet Natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2024*	In ontwikkeling

* *Uitgaande van besluit Rijk invoering Omgevingswet per 1 januari 2024.*

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN met haar deelnemers aan de regionale ontwikkeling, de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kan worden uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Ontwikkelprogramma 2022

Normaliter vormt het Ontwikkelprogramma het document waarin de meerjarenontwikkeling van de ODBN staat beschreven. In 2022 is gewerkt met een activiteitenplan omdat er onvoldoende capaciteit beschikbaar was voor het opstellen van een ontwikkelplan. Lopende 2022 zijn er meerdere nieuwe medewerkers aangetrokken. Hierdoor is in 2022 een ontwikkelprogramma opgesteld voor 2023.

Toekomstverkenning nieuwe ontwikkelingen

Om zicht te krijgen op toekomstige ontwikkelingen is het zaak dat de ODBN oog houdt voor de ontwikkelingen in de buitenwereld. Dit is een belangrijke taak van team I&O. I&O houdt vinger aan de pols van Europese en landelijke ontwikkelingen met mogelijke consequenties voor onze primaire dienstverlening. Dit kunnen wij als ODBN niet alleen. Daarom wordt op meerdere dossiers de samenwerking gezocht met andere omgevingsdiensten, waaronder natuurlijk de twee andere Brabantse diensten, en met onze deelnemers. Daarnaast werken we samen met andere relevante partijen, zoals waterschappen, opleidingsinstituten en/of onderzoeksbureaus.

Uitvoering Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP)

Maart 2020 presenteerde de commissie Van Aartsen haar rapport 'Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'. Hierin deed de commissie aanbevelingen voor het VTH-stelsel. In 2022 is het Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP) gestart. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het programma. De ODBN heeft eind 2022 een activiteitenplan ingediend bij het ministerie. Daardoor ontvangen wij circa €600.000,- voor de uitvoering van het Interbestuurlijk Programma versterking VTH. In 2023 gaan wij verder met de uitvoering ervan.

Afronding Programma Kompas

In 2022 zijn diverse projecten van het programma Kompas getemporiseerd. Voor 2023 gaan wij uit van de ambitie om het programma Kompas af te ronden. De laatste projecten worden opgepakt. Daarmee zijn de gestelde doelen en resultaten ter verbetering van ons (voornamelijk) provinciaal VTH-instrumentarium voor eind 2023 behaald. In 2023 bereiden we ons ook voor op de audit die in 2024 hierop plaats gaat vinden.

Doorontwikkelen Informatiegestuurd werken (IGW)

IGW is een nieuwe manier van werken, waarbij keuzes meer gebaseerd worden op de analyse van informatie die voortkomt uit onze systemen en de kennis van relevante en belangrijke stakeholders. Om deze manier van werken verder te ontwikkelen binnen onze organisatie, zijn 2 businessanalisten aangetrokken. Zij hebben de ambities inzake het IGW uitgewerkt en werken aan het strategisch plan IGW dat uitgaat van een drietal pijlers:

1. **Verbeteren van de datakwaliteit:** goede datakwaliteit is de basis van IGW. Hiermee kan informatie worden ontsloten en kunnen inzichten worden gecreëerd ten behoeve van een veilige, duurzame en schone leefomgeving. Hierbij sluit I&O aan bij de recent opgerichte projectgroep datakwaliteit en gegevensbeheer. Met de uitvoer van concrete projecten wordt iteratief de kwaliteit van de data verbeterd.
2. **Waardecreatie door middel van dataproducten:** om IGW te laten slagen is het belangrijk dat de ontsloten informatie wordt omgezet in bruikbare producten ten behoeve van het primaire proces. In 2023 zal middels 'user stories' de behoefte uit het primaire proces worden opgehaald en vertaald naar datagedreven producten die waar mogelijk in kort cyclische projecten worden opgepakt.
3. **Investeren in datacultuur:** om IGW binnen de organisatie te laten landen is het belangrijk dat medewerkers van de ODBN en stakeholders het belang van data inzien en snappen welke mogelijkheden dat biedt. Voorbeeld hiervan is het meenemen van het IGW in de uitwerking van het regionaal handhavings- en uitvoeringskader (ROK).

Regionaal kader VTH

Het Regionaal Kader VTH is dé basis voor de wijze waarop wij onze kerntaken vormgeven en vervangt de huidige operationele kaders: het ROK-VV en ROK-TH. Afgelopen jaar is een start gemaakt met het opstellen van het Regionaal Kader VTH. Het Team Innovatie en Ontwikkeling is penvoerder bij het opstellen Regionaal Kader VTH. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de collega's van het Team Gemeenten en met de deelnemers: de provincie Noord-Brabant en de gemeenten. De verkennende fase is na meerdere gesprekken met de deelnemers en collega's afgerond in 2022. In 2023 gaan we aan de slag met het schrijven en implementeren van het kader. De evaluatie van zowel het ROK VV als het ROK TH worden daarin meegenomen.

Het Informatiegestuurd werken (IGW) zal een belangrijk onderdeel vormen van het Regionaal Kader VTH. Deze manier van werken helpt ons door middel van een risico-inventarisatie bij het maken van de keuze welke branches en bedrijven we scherp in de gaten moeten houden. Daarmee worden we in staat gesteld om onze inzet toe te spitsen op die branches en bedrijven waar de risico's het grootst zijn.

Samen Sterk in Brabant

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provincie brede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN – waarin gemeenten, provincie, terreinbeherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven participeren. Samen met het netwerk wordt gewerkt aan een schoon, veilig en groen buitengebied. SSiB handhaaft op zaken als stroperij, wildcrossen, afvaldumpingen en het overtreden van de toegangsbepalingen.

SSiB heeft in 2022 de werkzaamheden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten. Ook heeft het afgelopen jaar de 7e editie van de 'Ontmoeting in het Groen' plaatsgevonden, een bijeenkomst waar uitvoerders, beleidsmakers, leidinggevenden en bestuurders op het gebied van toezicht en handhaving in het buitengebied elkaar kunnen ontmoeten.

SSiB kent een eigen meerjarenprogramma en legt jaarlijks verantwoording af middels een jaarverslag. Zie hiervoor **www.ssibbrabant.nl**.

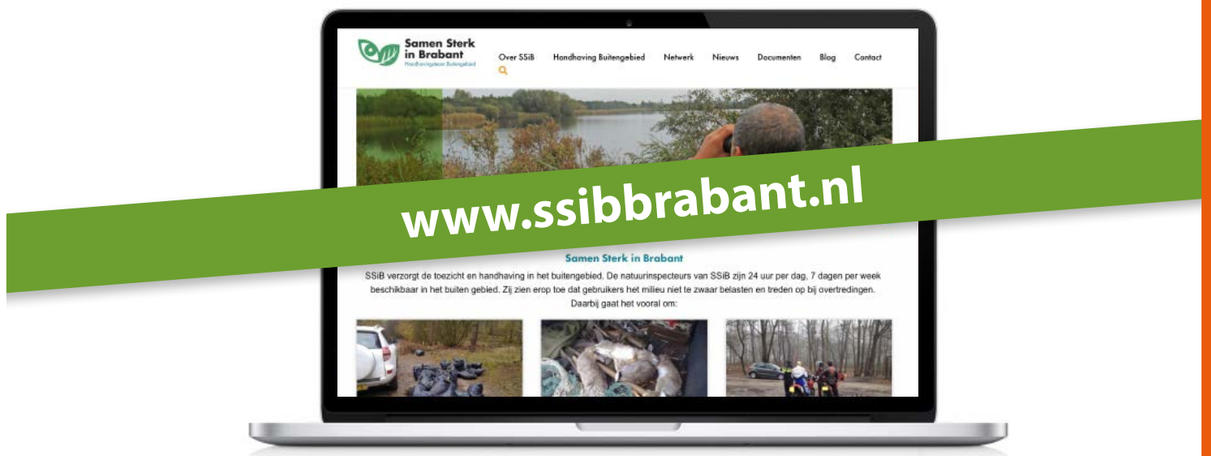

Milieuklachtencentrale

De ODBN voert de klachtenregeling uit voor de gemeenten en de provincie. Burgers moeten hun beklag kunnen doen wanneer zij overlast ervaren van bedrijven, bijvoorbeeld wanneer sprake is van geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. Burgers kunnen hun klacht indienen bij de MilieuKlachtenCentrale (MKC), een samenwerkingsconstructie van de Brabantse omgevingsdiensten en RUD Zeeland. De MKC zet de klacht vervolgens door richting de betrokken omgevingsdienst.

De afgelopen jaren was sprake van een duidelijke stijgende trend. Het aantal milieuklachten nam elk jaar stevig toe. Dit jaar zien we voor het eerst een daling in het totaal aantal klachten. Dit jaar zijn er 5.635 klachten ontvangen, waarvan 315 met betrekking tot provinciale inrichtingen, 5.287 klachten aangaande gemeentelijke inrichtingen en 33 klachten over BRZO-bedrijven.

Aantallen milieuklachten

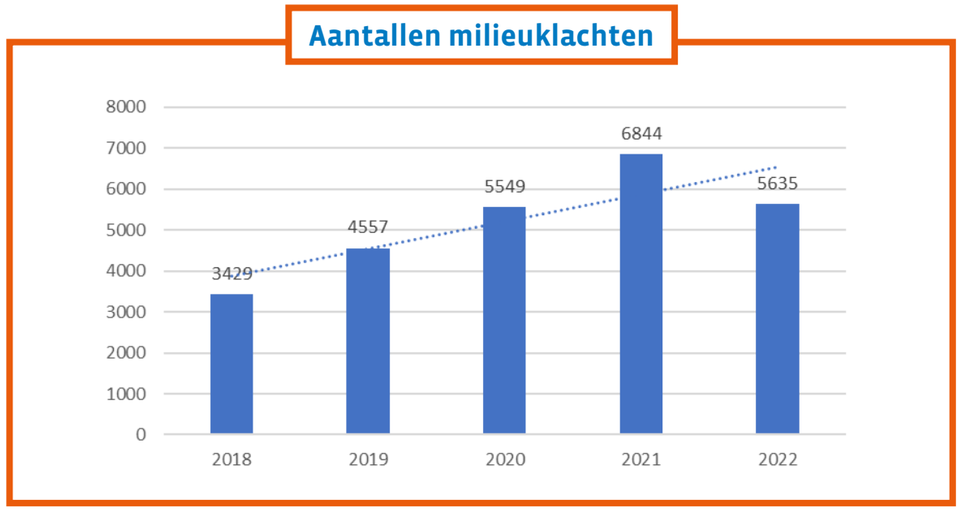

De daling in het aantal klachten wordt met name veroorzaakt door een afname in het aantal binnengekomen geurklachten, de grijze lijn in onderstaande tabel. De meeste geurklachten – meer dan 50% van het totaal – wordt veroorzaakt door dieren en mest. Het aantal bedrijfsmeldingen – de 'ik voel …'- en de 'ik zie ...'-klachten – zijn stabiel gebleven. De geluidsklachten (de oranje lijn) zijn wederom iets toegenomen. 32% van de geluidsklachten wordt veroorzaakt door de industrie en zo'n 22% door de horeca. Bromtonen en evenementen leveren respectievelijk ieder 10% van de klachten.

Een verklaring voor de genoemde ontwikkelingen in de binnengekomen klachten is moeilijk te geven. Na de coronacrisis zijn de evenementen en feesten weer op gang gekomen. Dat zou de toename in de geluidsklachten kunnen verklaren. Sinds 2023 beschikt de ODBN over een klachtendashboard, waardoor we diepere analyses kunnen maken. Deze analyses gebruiken we bij de brancheaanpak en themagerichte controles.

Klachtendashboard dekt de lading wel

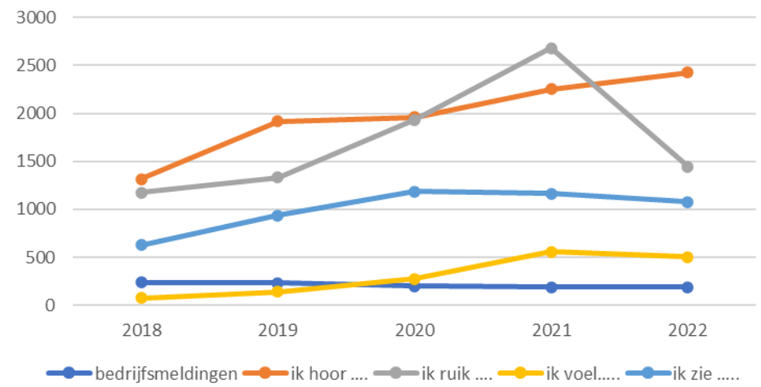

Alle 5.636 klachten zijn in 2022 beoordeeld door ons team klachtenafhandeling. Deze medewerkers maken een schifting in klachten die direct opgepakt moeten worden door een toezichthouder (15%) en klachten die door een administratief medewerker kunnen worden afgehandeld (85%). Dit is bijvoorbeeld aan de orde als een klacht wordt meegenomen bij een reguliere controle, de klacht bij andere klachten over hetzelfde bedrijf wordt gevoegd of als uit het eerste contact met klager blijkt dat de klachten er inmiddels niet meer zijn. Voorheen werd meer dan 35% van de klachten nog door een toezichthouder afgehandeld. Uit een evaluatie bleek dat klagers tevreden zijn over de nieuwe aanpak, omdat de terugkoppeling nu sneller en beter is. Voor de toezichthouders is het voordeel dat zij minder administratieve handelingen hoeven te verrichten en effectief bezig kunnen zijn met klachten waar ze echt wat mee kunnen.

Dit jaar zijn de drie Brabantse omgevingsdiensten en RUD Zeeland gestart met een aanbesteding voor een nieuwe milieuklachten-applicatie. Het huidige systeem - S@men – wordt vanaf 2024 niet meer ondersteund.

Wat heeft het in 2022 gekost?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022
Inzet personeel	1.701	1.765	1.819	**1.929**
Inzet bedrijfsmiddelen	631	562	873	**578**
TOTAAL LASTEN	**2.332**	**2.327**	**2.692**	**2.506**
Collectieve taken	649	677	659	**659**
Samen Sterk in Brabant	2.386	2.436	2.436	**2.484**
Overige regionale programma's	97	164	164	**191**
TOTAAL BATEN	**3.132**	**3.277**	**3.259**	**3.334**
SALDO	**800**	**950**	**567**	**828**

1.3 Bedrijfsvoering

Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van het 'programma bedrijfsvoering'. Het betreft taken met betrekking tot: personeel en inhuur van de ondersteunende processen en kosten gerelateerd aan het personeel, informatievoorziening, facilitaire en bestuurlijke kosten, financiën, administratie, organisatieontwikkeling en deskundigheid en huisvesting. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	Open
Financiële verordening ODBN	24-02-2021	Open

Wat hebben we bereikt?

Indicatoren Bedrijfsresultaat

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI	NORM	REALISATIE			TOELICHTING
	2022	2020	2021	2022	
Productiviteit	1.350 uur per fte op jaarbasis	1.398 uur per fte	1.383 uur per fte	1.323	4.8. Declarabiliteit
Gemiddeld uurtarief	€ 101,21	€ 88,45	€ 96,82	€ 97,67	3.5 Nacalculatorisch tarief
Ziekteverzuim	5,5%	5,75%	5,8%	6,3%	2.3 HRM
Formatie overhead	23%	23%	23%	22,5%	4.8.1 Declarabiliteit
Aandeel kosten overhead personeel	25%	24,5%	24,4%	23,9%	3.4 Overhead
Aandeel kosten overhead totaal	35,4%	33%	33,2%	29,6%	3.4 Overhead
Weerstandsratio	1,5[1]	0,93	1,47	0,83	2.1 Weerstandsvermogen
Flexschil	15-20%	19%	17,6%	22,5%	2.3 HRM

[1] *Stand bij begroting 2022*

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2022?

In 2022 hebben we de bedrijfsvoering van ODBN weer ingericht volgens de bovenstaande afgesproken KPI's. Ten opzichte van de twee voorgaande jaren zien we dat de declarabiliteit in 2022 lager ligt dan de norm. Vooral het grote aantal verlofuren, bijzonder verlofuren en uren voor het inwerken van nieuwe medewerkers hebben een grote bres geslagen in het aantal beschikbare uren. Tevens zien we dat het ziekteverzuim hoger is dan waar we vooraf rekening mee gehouden hadden. Begin 2022 hadden we nog te maken met een behoorlijk aantal corona-gerelateerde ziektegevallen en aan het einde van het jaar heeft de griepgolf zijn effect gehad op de organisatie.

Ook de weerstandsratio is behoorlijk gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2021. Dit komt vooral door het nieuwe risico van nog geen definitieve nieuwe cao. De effecten van het onderhandelingsakkoord worden vertaald in een herziene begroting 2023. Het risico bestaat dat de achterban niet instemt met het akkoord en dat er opnieuw onderhandeld moet worden. Dit risico is nu opgenomen in de risico-inventarisatie en leidt tot een daling van de weerstandsratio.

Arbeidsmarkt

In 2022 zijn er 62 nieuwe medewerkers in dienst getreden bij de ODBN en 42 medewerkers hebben de organisatie verlaten. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt lukt het nog steeds om geschikte medewerkers te vinden. Door het thema arbeidsmarkt op te nemen als strategische HR-pijler zijn we in staat gebleken om gerichte acties te nemen en initiatieven te ontplooien om veel nieuwe medewerkers te vinden.

Het betreft een mix van ervaren medewerkers en onervaren medewerkers. Die laatste groep bestaat onder andere uit vele trainees (schoolverlaters én zij-instromers), die de werkzaamheden nog volledig moeten leren.

Het valt op dat de meeste nieuwe medewerkers op zoek zijn naar werk met meer maatschappelijke waarde. Dit benutten we uiteraard in ons voordeel bij de werving en selectie van nieuwe medewerkers.

Klachtenregeling

In 2022 zijn er 6 externe klachten ontvangen over het handelen van (medewerkers van) de ODBN. De klachten hadden betrekking op Samen Sterk in Brabant (2), team provincie (3) en team specialisten (1). De klachten zijn in behandeling genomen met inachtneming van de afspraken uit onze (externe) klachtenregeling. De ODBN streeft naar een snelle en informele afhandeling van de binnengekomen klacht, in goed overleg met de klager. In 2022 is het gelukt om vier van de zes klachten informeel af te handelen. De andere twee klachten zijn formeel afgehandeld door een brief van de directeur. Deze klachten waren ingediend door een burger die regelmatig klachten indient bij de ODBN en andere overheidsorganisaties. Zijn klachten werden ongegrond verklaard. In 2022 heeft de Nationale Ombudsman geen klachten over de ODBN in behandeling genomen.

Wat heeft het in 2022 gekost?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022
Personeel en inhuur	6.592	6.103	6.207	**5.136**
Opleiding en loopbaanbegeleiding	267	536	558	**524**
Dienstreizen & woon-werkverkeer	293	577	301	**329**
Overige personele kosten	370	291	381	**339**
Organisatie	130	194	164	**172**
Huisvesting	590	711	707	**682**
Kantoor	64	136	98	**108**
Informatisering / automatisering	1.755	1.693	2.134	**2.097**
Vervoermiddelen	31	82	4	**24**
Extern onderzoek / advies	128	228	144	**177**
Overige kosten	380	102	47	**38**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.598**	**10.653**	**10.746**	**9.627**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
TOTAAL LASTEN	**10.598**	**10.753**	**10.846**	**9.627**
Bijdrage personeel	67	0	64	**203**
Overige baten	3	0	0	**19**
TOTAAL BATEN	**70**	**0**	**64**	**222**
SALDO	**-10.528**	**-10.753**	**-10.782**	**-9.405**

2 Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

Algemeen
De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het algemeen bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing
De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's
Aan het begin van 2022 is een nieuwe actualisatie van het risicoprofiel van de ODBN uitgevoerd. Hierbij zijn alle financiële risico's meegenomen die, na het nemen van beheersmaatregelen, nog steeds een mogelijke financiële impact hebben die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden. Risico's die afgedekt worden door bijvoorbeeld een verzekering, een voorziening of een bestemmingsreserve, zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten. Immers door het treffen van deze maatregelen wordt de financiële impact gemitigeerd.

Voor een geactualiseerd overzicht van alle risico's wordt verwezen naar bijlage 1 van deze jaarrekening.

Bij het bepalen van de impact van het risico is rekening gehouden met de kans van optreden van het risico. De impact van het risico wordt daardoor bepaald door de ingeschatte financiële jaaromvang te vermenigvuldigen met de kans van optreden.

Daar waar een risico mogelijk een meerjarig effect heeft, is uitgegaan van het principe dat de financiële impact in één jaar vermenigvuldigd is met 2. Dit hebben we gedaan vanuit het principe dat 2 jaar doorgaans voldoende is om maatregelen te nemen om de financiële impact van het risico te beperken of te verwerken in de begroting. Dit principe is ook opgenomen in de "Nota weerstandsvermogen en risicomanagement" die in december 2020 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

Nieuw risico
Concept Cao
Op dit moment ligt er een voorlopig onderhandelingsresultaat voor een nieuwe cao 2023.
Dit conceptakkoord zal vertaald worden in de begroting 2023. Echter de achterban van de onderhandelende partijen moet nog instemmen met het akkoord. Wanneer er geen instemming bereikt wordt, zal er opnieuw onderhandeld moeten worden voor een nieuw akkoord. De kans bestaat dat de aanpassingen in de begroting 2023 dan onvoldoende zijn om de financiële gevolgen van een dat akkoord op te vangen. De financiële impact van dit risico kan vrij fors zijn. De kans wordt laag ingeschat, conform ons risicomanagement beleid is de laagste inschatting 25%.

Gestegen risico's

Onevenredige stijgende tarieven op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt houdt aan. We zien steeds vaker dat het lastig is om de juiste mensen op diverse plekken te vinden. Het komt steeds vaker voor dat op vacatures geplaats via werkeninnoordoostbrabant.nl geen of slechts zeer beperkt reactie komt. Het maakt dat de keuzevrijheid om een indexering van tarieven niet te accepteren beperkter wordt. Om ons heen zien we de eerste bureaus al die de tarieven met meer indexeren dan in de begroting 2023 rekening is gehouden. Daarom zijn zowel de kans als het bedrag verhoogd.

Onevenredige prijsstijgingen

De onrust in de wereld leidt op diverse fronten tot het flink stijgen van de prijzen. Door goed contractmanagement hebben we de effecten in 2022 nog weten te beperken en zijn de meeste stijgingen binnen de lopende begroting opgevangen. Aangezien de inflatie hoog blijft, en fors hoger ligt dan het indexeringspercentage dat we in de begroting 2023 hebben opgenomen, hebben we voor dit punt de berekening aangepast. Het aandeel van de begroting van de ODBN dat prijsgevoelig is, is ongeveer € 5.500.000.

Verdwenen en verminderde risico's

Ten opzichte van het risicoprofiel zoals dit gepresenteerd is bij de begroting 2023 zijn er geen risico's die van omvang/kans verminderd zijn of dit geheel van de lijst verdwenen zijn.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Opbouw van de weerstandsratio.

NAAM	BEGROTING 2022	JAARREKENING 2022
Algemene reserve op 01-01	1.852.238	1.852.238
Risicoprofiel	1.234.000	2.226.800
WEERSTANDSRATIO	**1,5**	**0,83**

Door het grote nieuwe risico van de nieuwe cao daalt de weerstandsratio voor de ODBN aanzienlijk en komt deze met de huidige stand van de Algemene reserve uit beneden de gewenste grens van 1,0. Daar zijn 2 kanttekeningen bij te plaatsen:

1. De ratio zit met 0,83 nog binnen de bandbreedte van 0,75 en 1,5 die in het 'beleid risicomanagement en weerstandsvermogen' uit december 2020 is vastgesteld.
2. In deze jaarrekening wordt voorgesteld om een bedrag van € 988.000 toe te voegen aan de algemene reserve, juist om de grote impact van een nieuwe cao in 2023 te dempen. Wanneer we dit bedrag toevoegen aan de Algemene Reserve, dan stijgt de weerstandsratio naar 1,28 en is deze weer boven de gezonde norm van 1,0.

Wel zullen we in de komende periode de ontwikkelingen rondom de nieuwe cao goed monitoren en het bestuur informeren over de consequenties van de cao.

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN		
	REKENING 2021	BEGROTING 2022	JAARREKENING 2022
Netto schuldquote	-50%	-25%	-27%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-50%	-25%	-27%
Solvabiliteitsratio in %	47%	46%	45%
Structurele exploitatieruimte	1,2%	1%	2,4%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 45% ruimschoots boven deze richtlijn.

In het gemeenschappelijke toezichtkader van de provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 45% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de hoge voorzieningenpositie heeft invloed op dit percentage. Deze voorzieningenpositie is vooral gevormd voor het eeuwigdurend onderhoud van de stortplaats Voortse Heide.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Met een structurele exploitatieruimte van 2,4% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie
Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

2.2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.
In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

KASGELDLIMIET			
UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot			**€ -19.414.144,74**
Ultimo 1e kwartaal	€ 3.320.880,62	€ 20.364.033,90	€ -17.043.153,27
Ultimo 2e kwartaal	€ 3.788.250,70	€ 25.207.901,74	€ -21.419.651,04
Ultimo 3e kwartaal	€ 3.140.739,15	€ 25.150.354,26	€ -22.009.615,10
Ultimo 4e kwartaal	€ 3.403.540,47	€ 20.587.700,03	€ -17.184.159,56
B. Berekening kasgeldlimiet			**€ 2.396.150,21**
Begrotingstotaal			€ 29.221.344,00
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte kasgeldlimiet			
Gemiddeld vlottend overschot (A)			€ -19.414.144,74
Kasgeldlimiet (B)			€ 2.396.150,21
RUIMTE ONDER KASGELDLIMIET			**€ 21.810.294,95**

Volgens bovenstaande berekening bedraagt de kasgeldlimiet voor de ODBN in 2022 € 2.396.150,21. Het gemiddelde vlottende overschot bedroeg € -19.414.144. Daarmee bleef de ODBN ruim € 21,8 mln. onder de norm. Het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen is daarmee niet aan de orde.

Renteresultaat treasury

In het Besluit Begroting en Verantwoording is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de manier waarop deze rente wordt toegerekend aan investeringen. Aangezien de ODBN geen leningen heeft afgesloten, wordt er ook geen rente betaald. In 2022 zijn er ook geen leningen verstrekt, waardoor er ook geen rentebaten ontvangen zijn. Dit betekent dan ook dat er geen rente kan worden toegerekend aan de investeringen en daarmee is er geen renteresultaat.

	OMSCHRIJVING	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 0,-
b	Externe rentebaten	€ 0,-
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**€ 0,-**
d	Interne eigen rente	€ 0,-
e	Toerekening rente via renteomslag	€ 0,-
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**€ 0,-**

2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

Voor 2022 hebben we vooral ingezet op in continueren van de al ingezette koers. Vertraging in de ingang van de Omgevingswet en de daarmee samenhangende ingebruikname van het DSO en CLO hebben de bedrijfsvoering in 2022 ook geraakt.

HRM
In 2022 hebben we een toekomstbestendig HR-team gebouwd met nieuwe collega's. Dit betrof zowel vervangingsvacatures als uitbreiding. De nieuwe posities zijn ingericht vanuit het budget voor de drie strategische HR-pijlers.

Dankzij deze nieuwe medewerkers wordt de HR-dienstverlening verder geoptimaliseerd en hebben we grote vooruitgang geboekt binnen de strategische HR-pijlers. Dit heeft o.a. geresulteerd in succesvolle impulsen in werving & selecte, een nieuw opleidingsbeleid en een opleidingsplan 2023 waarbinnen Arbo-opleidingen en OW een prominente plaats hebben. Dit alles draagt eraan bij dat we onze personele capaciteit op peil kunnen houden en dat onze medewerkers veilig en gemotiveerd kunnen werken.

In 2022 is gestart met het project om de kwaliteitscriteria structureel en continu te kunnen valideren en borgen binnen de ODBN. Het is de verwachting dat in 2023 gestart wordt met de uitvoering.

Ziekte verzuim
Het verzuimpercentage in 2022 is gestegen naar 6,3%. Dit is een stijging van 0,5% ten opzichte van 2021. De benchmarkcijfers van Gemeenten zijn nog niet bekend op het moment van schrijven. Wel is bekend dat het verzuim landelijk vooral hoger lag in het eerste kwartaal en in december.

Dit zien we ook terug in de cijfers van de ODBN (zie grafiek). De piek in het eerste kwartaal loopt synchroon met het loslaten van de coronamaatregelen, waardoor alle virussen weer vrij spel kregen. In december was er een griepgolf die landelijk leidde tot een verdubbeling van ziekmeldingen (bron: ArboNed en HumanCapitalCare).

In het eerste kwartaal van 2023 organiseren wij het preventief medisch onderzoek voor alle medewerkers, waarmee wij verwachten meer inzicht te krijgen in het algeheel welzijn van onze medewerkers, zodat we gepaste maatregelen kunnen nemen als dat nodig blijkt te zijn.

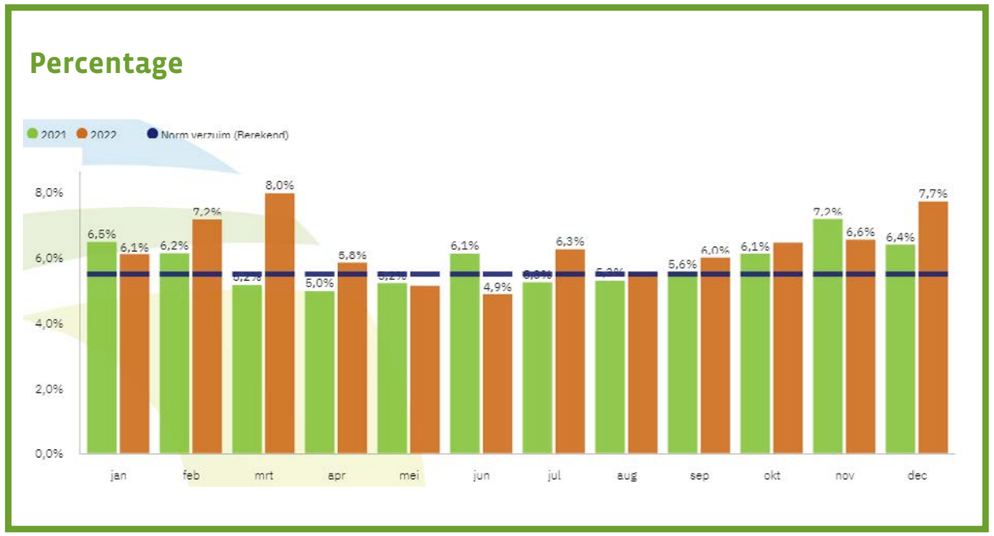

Formatieomvang
De gemiddelde bezetting in 2022 bedroeg 296,71 fte (2021: 269,3), waarvan 66,7fte (2021: 47,6) werd ingehuurd. Daarmee was de flexschil 22,5% (2021: 17,6%).

Planning en control
Voor het verder op orde krijgen en in control zijn is het belangrijk dat informatie uit systemen eenvoudig met elkaar te delen en te matchen zijn. In 2022 hebben we verder gewerkt aan het digitaal verwerken van informatie door middel van koppelingen tussen systemen. Met de komst van het nieuwe systeem voor vergunningverlening en handhaving hebben we de bestaande koppeling hernieuwd en daarmee een verdere stap gezet in het delen van informatie tussen het inhoudelijke systeem en het tijdschrijfsysteem. In 2023 zullen nieuwe versies van diverse koppelingen in gebruik genomen worden, waarmee informatie tussen het HRM-systeem en het vakinhoudelijke systeem met het financiële en tijdschrijfsysteem gedeeld kunnen gaan worden.

Informatisering en automatisering

Digitalisering

In 2022 hebben we verdere stappen gezet naar de digitale transformatie door betere dashboards (nu nog intern gericht) op te leveren. Er is besloten afscheid te gaan nemen van Cognos en te gaan migreren naar Power BI. Power BI biedt meer mogelijkheden en is veel gebruikersvriendelijker voor de eindgebruiker. De eerste Dashboards zijn al opgeleverd. De GEO-App is verder ontwikkeld en de eerste robots (softbots) doen hun werk, wat platgeslagen betekent: het automatiseren van repetitieve handelingen door software ook wel 'softbots' genoemd.
In 2023 en verder zullen we dit verder uitbouwen waarbij we ook gebruik maken van de kennis die is opgedaan bij onze collega OD's.

Een voorwaarde is dat de datakwaliteit maximaal is. Dat betekent dat het op de juiste manier vastleggen aan de bron maximaal in de processen verankerd moet zijn. Door goede afspraken te maken welke kerngegevens we vast leggen kunnen we dit realiseren. Controle op die kwaliteit is dan essentieel en aan het einde van 2022 hebben we hiervoor maatregelen genomen die in 2023 gerealiseerd zullen worden.

Fundament

Het vervangen van de primaire applicaties door Cloud en Software As A Service (SaaS)-oplossingen is ook in 2022 verder uitgebouwd. Zo is JOIN (het DMS) nu ook volledig in de Cloud. De gevolgen van het uitstel van de Omgevingswet naar, waarschijnlijk, 1 januari 2024 hebben ook gevolgen voor het gebruik maken van het DSO wat daaraan is verbonden. Er is toch besloten om de nieuwe VTH-applicatie in fases in productie te nemen maar dan onder het regime van de WABO. Per 1 april 2023 zal de applicatie volledig operationeel zijn.

De ICT-architectuur (hard- en software) heeft nu bijna de fase van consolidatie bereikt, alle medewerkers zijn voorzien van een mobiel device (laptop of iPad en iPhone) en dus niet meer (op enkele uitzonderingen na) afhankelijk van een "fysiek" kantoor.
In 2022 hebben we de noodzakelijke voortdurende aandacht voor Informatiebeveiliging en –veiligheid geborgd door de noodzakelijke aanpassingen te doen zoals:

a. De vervanging van hulpmiddelen van de leden van het crisisteam en toezichthouders in het veld die voldoen aan alle eisen om deze bijzondere werkzaamheden te ondersteunen;
b. Implementeren van "beveiligd mailen". Implementeren van extra beveiligingsmaatregelen om continuïteit te waarborgen.

Data gestuurd werken

We gaan steeds verder in het ontsluiten van onze data. Het ontwikkelde Data Warehouse waar al onze data samenkomt en dus ook benaderbaar is, is de basis. In 2022 is dit verder uitgebouwd en kunnen we door middel van nieuwe technieken betere rapportages en dashboards opleveren. Ook het samenwerken met de andere Brabantse OD's neemt hierbij een vlucht. Alle Brabantse OD's zitten intussen op een soortgelijk dataplatvorm.

Zorgvuldig omgaan met data en de opgeslagen informatie is essentieel om te kunnen voldoen aan alle eisen op het gebied van informatieveiligheid. We zijn intussen compliant met de BIO en AVG. In 2022 zijn alle nog openstaande technische oplossingen geïmplementeerd.

Wet open overheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Op grond van art. 3.5 van de Woo wordt in dit jaarverslag verantwoording afgelegd over de uitvoering van de beleidsvoornemens in het kader van de Woo. In juli 2022 is door het directieteam de memo 'Verkenning opgave Woo' vastgesteld. Daarmee is inzicht gegeven over de opgave waar we als ODBN voor staan. In 2022 zijn de rollen van de Woo-contactfunctionaris en een projectleider Woo belegd. In 2023 wordt de implementatie afgerond.

Er is in 2022 één Woo-verzoek ingediend over de bewapeningsdiscussie van SSiB. Via onze website hebben we de documenten die daarop betrekking hebben actief openbaar gemaakt. Ook de belangrijke organisatiedocumenten (bijv. de kadernota, begroting en het werkprogramma) en alle vergaderdocumenten van het algemeen bestuur worden actief openbaar gemaakt via onze website.

2.4 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang
Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang
Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

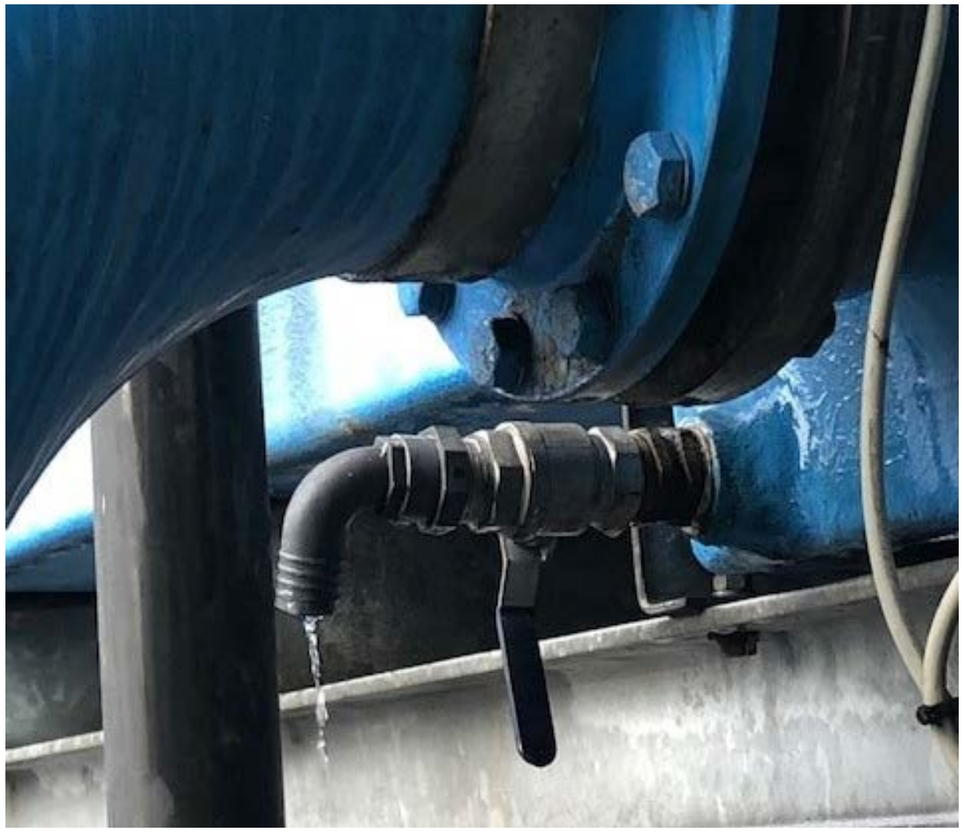

PROGRAMMA 3 | BEDRIJFSVOERING 1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in het bestuur van Bizob.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2022 was geraamd op € 77.851, -.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2021 € 974.598 per 31-12-2021 € 1.405.076 (inclusief resultaat 2021) **Vreemd vermogen:** per 1-1-2021: € 1.008.732 per 31-12-2021: € 1.139.796 **Resultaat 2021:** € 568.702
Eventuele risico's	Niet van toepassing

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.

2.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Jaarrekening 2022

3 Overzicht

3.1 Balans per 31 december 2022

ACTIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	**1.494**	**1.677**
Investeringen met economisch nut	1.494	1.677
TOTAAL VASTE ACTIVA	**1.494**	**1.677**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**18.318**	**19.433**
Vorderingen op openbare lichamen	619	2.064
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	17.699	17.370
Overige vorderingen	0	0
Liquide middelen	**104**	**304**
Banksaldi	104	304
Overlopende activa	**45**	**92**
Nog te ontvangen bedragen	17	6
Vooruitbetaalde bedragen	28	86
Te verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**18.467**	**19.830**
TOTAAL GENERAAL	**19.961**	**21.507**

PASSIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**9.040**	**10.127**
Algemene reserves	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.200	6.706
Rekening resultaat	988	1.569
Voorzieningen	**5.352**	**5.333**
Langlopende schulden	**0**	**0**
Onderhandse leningen BWS	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	**14.392**	**15.460**
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**3.079**	**3.190**
Overige schulden (Crediteuren)	2.544	2.510
Overige schulden (rekening couranten)	530	601
Tussenrekeningen Salarissen	5	79
Overlopende passiva	**2.489**	**2.856**
Verplichtingen	1.804	2.779
Vooruit ontvangen bedragen EU en NL-overheidslichamen	685	77
Overige vooruit ontvangen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**5.568**	**6.046**
TOTAAL GENERAAL	**19.961**	**21.507**

3.2 Baten en lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BIJGESTELDE BEGROTING 2022	REKENING 2022
LASTEN				
Individuele dienstverlening	14.806	14.445	16.851	**16.929**
Regionale dienstverlening	2.332	2.327	2.692	**2.506**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**17.139**	**16.773**	**19.543**	**19.435**
Bedrijfsvoering	10.598	10.653	10.746	**9.627**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.598**	**10.753**	**10.846**	**9.627**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**27.737**	**27.526**	**30.389**	**29.062**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	HERZIENE BEGROTING 2022	REKENING 2022
BATEN				
Individuele dienstverlening	24.818	24.283	25.875	**24.419**
Regionale dienstverlening	3.132	3.277	3.259	**3.334**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**27.951**	**27.561**	**29.134**	**27.753**
Bedrijfsvoering	70	0	64	**222**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**70**	**0**	**64**	**222**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**28.021**	**27.561**	**29.198**	**27.975**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	HERZIENE BEGROTING 2022	REKENING 2022
Totale lasten exploitatie	27.737	27.526	30.389	**29.062**
Totale baten exploitatie	28.021	27.561	29.198	**27.975**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**283**	**34**	**-1.191**	**-1.087**
Onttrekking aan reserves	2.735	0	2.258	**2.234**
Storting in reserves	1.449	0	48	**159**
RESULTAAT NA BESTEMMING	**1.569**	**34**	**1.018**	**988**

3.3 Recapitulatie resultaat

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022	VERSCHIL	
Totale lasten	27.737	27.526	30.389	29.062	1.327	V
Totale baten	28.021	27.561	29.198	27.975	-1.222	N
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**283**	**34**	**-1.191**	**-1.087**	**105**	**V**
Storting in reserves	1.449	0	48	159	-24	V
Onttrekking uit reserves	2.735	0	2.258	2.234	-111	N
RESULTAAT VÓÓR BELASTING	**1.569**	**34**	**1.018**	**988**	**-30**	**N**
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	0	
RESULTAAT NA BELASTING	**1.569**	**34**	**1.018**	**988**	**-30**	**N**

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2021	BEGROTING 2022	HERZIENE BEGROTING 2022	REKENING 2022		
				TOTAAL	PROGRAMMA'S	OVERHEAD
Personeel en inhuur	22.961	22.313	23.615	**22.420**	17.284	5.136
Opleiding en loopbaanbegeleiding	339	598	620	**570**	441	130
Dienstreizen & woon-werkverkeer	293	577	301	**329**	255	75
Overige personele kosten	394	315	406	**389**	301	88
Organisatie	504	194	164	**172**	133	39
Huisvesting	589	701	707	**682**	0	682
Kantoor	64	146	98	**108**	0	108
Informatisering / automatisering	1.755	1.693	2.134	**2.097**	0	2.097
Vervoermiddelen	165	252	174	**162**	138	24
Extern onderzoek / advies	129	228	144	**177**	0	177
Overige kosten	544	407	1.925	**1.954**	1.916	38
SUBTOTAAL	**27.737**	**27.426**	**30.289**	**29.061**	**20.467**	**8.595**
Onvoorzien	0	100	100	**0**	0	0
TOTAAL LASTEN	**27.737**	**27.526**	**30.389**	**29.061**	**20.467**	**8.595**

Om het algemeen bestuur meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, is vanaf 2017 in het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht om de overhead apart te verantwoorden en niet meer als integrale kostprijs op te nemen in de programma's.

Bovenstaande tabel is opgesteld op basis van de benchmarkmethodiek waarop de jaarcijfers 2019 van de drie omgevingsdiensten vergeleken zijn. Hiermee komen de overhead kosten uit op 29,6% van de totale kosten. In 2022 is het percentage behoorlijk verlaagd ten opzichte van voorgaande jaren. Dit komt vooral doordat de benchmarksystematiek consequent is toegepast.

Daarnaast hebben we gezien in 2022 dat het aantal uren in de productie behoorlijk gestegen is. Doordat er meer uren verkocht zijn, komt er ook meer budget beschikbaar voor de overhead. Zoals bij de eerste bestuursrapportage al was aangegeven, is dit extra gegenereerde budget in 2022 niet nodig geweest.

3.5 Nacalculatorisch tarief

De begroting 2022 is opgesteld met een gemiddeld tarief van € 101,21, waarvan € 36,37 voor de overhead bestemd was. Nu de jaarrekening 2022 is afgerond, kunnen we het nacalculatorisch tarief bepalen.

BEREKENING UURTARIEF 2022	PROGRAMMA'S	OVERHEAD	TOTAAL
Totaal lasten	20.466.801	8.594.687	29.061.488
Resultaat	763.262	224.304	
Lasten niet gedekt door uren	2.132.945	621.684	
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**19.097.118**	**8.197.307**	**29.061.488**
Gerealiseerde declarabele uren	279.443	279.443	
GEMIDDELD TARIEF 2021	**€ 68,34**	**€ 29,33**	**€ 97,67**

Doordat in realiteit de verhouding in de bezetting tussen overhead en primair proces anders was dan in de begroting geraamd, zie je een verschuiving optreden in het nacalculatorisch tarief van overhead naar primair proces.

4 Toelichting

4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen
De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV).

Waardering van activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het boekjaar van ingebruikneming, met uitzondering van materiële vaste activa die deel uitmaken van een groter geheel, daar wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

TYPE ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Parkeerterrein (inrichting)	15 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
Straalverbinding	10 jaar
ICT-hardware	5 jaar
ICT - laptops en telefoons	3 jaar
ICT-software	3 jaar
Bedrijfsauto's	5 jaar

Vaste Activa
De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.
Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.'

Vlottende activa
De vlottende activa zijn onder te verdelen in, uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva
De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen, en langlopende schulden (met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt.

Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd (rekening resultaat).

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Langlopende schulden
Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen "eigen" langlopende schulden. Vanuit de uitvoering van taken van het voormalig RMB zijn hier de onderhandse leningen, i.v.m. het Besluit Woning gebonden Subsidies (BWS), opgenomen. Per ultimo boekjaar 2017 bestaan deze schulden niet meer.

Vlottende passiva
Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar
Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten
Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Een voorbeeld daarvan is de verplichting wegens verlofdagen. Indien echter de verplichting sterk fluctueert, zal de last (of bate) die gerelateerd is aan deze fluctuatie in het jaar van ontstaan opgevoerd worden en zal de toename van de verplichting op de balans opgevoerd worden.

Onlangs is er door de commissie BBV een nieuwe nota uitgebracht met daarin aanwijzingen hoe omgegaan moet worden met het treffen van een voorziening voor verlofdagen. Nu het via de cao mogelijk is geworden om verlof te gaan sparen, moet voor het saldo van het verlofsparen een voorziening getroffen worden.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

In deze paragraaf wordt op alle onderdelen van de balans de toelichting gegeven.

4.2.1 Activa

Materiële vaste activa **€ 1.493.646**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie van de ODBN is een gedetailleerdere specificatie van de betreffende materiële activa aanwezig.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	STAND PER 31-12-2021	VERMEER-DERING 2022	VERMINDE-RING 2022	AFSCHRIJ-VING IN 2022	BOEK-WAARDE 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	588	0	0	65	523
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	620	22	0	79	562
Automatisering	470	121	0	181	409
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	**1.677**	**142**	**0**	**326**	**1.494**

Uitzettingen korter dan één jaar **€ 18.318.061**

Deze post is als volgt samengesteld.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2021	STAND PER 31-12-2022	VOOR-ZIENING ONINBAAR	BOEK-WAARDE 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	2.064	668	50	619
Overige vorderingen	0	0		0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	17.370	17.699		17.699
TOTAAL UITZETTINGEN	**19.433**	**18.368**	**50**	**18.318**

Vorderingen op openbare lichamen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen is in 2022 gedaald naar € 618.978. Het gaat hier vooral om de nog openstaande eindafrekeningen over het jaar 2022. Voor de voorzichtigheid hebben we een voorziening dubieuze debiteuren opgenomen van € 49.500. Deze voorziening is vergelijkbaar met 2021.

Binnen de administratie is een specificatie van het bedrag van de openstaande vorderingen aanwezig.

Schatkistbankieren

Onder rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de ODBN geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de organisatie en bedroeg in 2022 € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2022 zijn er een aantal dagen geweest dat het saldo van de lopende rekening hoger was dan het drempelbedrag. Deze hebben niet geleid tot een overschrijding van het gemiddelde drempelbedrag.

BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN, VERSLAGJAAR 2021					
BEREKENING DREMPELBEDRAG (X € 1.000)					
a	Begrotingstotaal verslagjaar	29.221			
b	Deel van begrotingstotaal onder € 500 miljoen	29.221			
c	Drempel is 7,5% van begrotingstotaal onder sub b				
1	**DREMPELBEDRAG**	**1.000**			

	BEREKENING KWARTAALCIJFERS BUITEN RIJKSSCHATKIST	KWART 1	KWART 2	KWART 3	KWART 4
d	Som van de buiten Rijksschatkist aangehouden middelen	44.185	67.219	37.945	15.273
e	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
2	**KWARTAALCIJFERS OP DAGBASIS BUITEN SCHATKIST = D/E**	**491**	**739**	**412**	**171**

Liquide middelen **€ 103.709**

Deze post bestaat uit het totaal van de middelen op de 2 lopende rekeningen bij de Rabobank.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	STAND PER 31-12-2022
Banksaldi Rabobank	304	104
TOTAAL UITZETTINGEN	**304**	**104**

Overlopende activa **€ 45.121**

Deze post bestaat uit het totaal van de middelen op de 2 lopende rekeningen bij de Rabobank.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	STAND PER 31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	6	17
Vooruitbetaalde bedragen	86	28
Ter verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	**92**	**45**

Nog te ontvangen bedragen

Onderstaande tabel betreft het verloopoverzicht 2021 van de nog te ontvangen bedragen:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	TOEVOE-GINGEN	ONTVANGEN BEDRAGEN	BOEKWAARDE 31-12-2022
Diverse opbrengsten ODBN	6	0	0	6
Nog te ontvangen bedragen	0	10	0	10
TOTAAL NOG TE ONTVANGEN BEDRAGEN	**6**	**10**	**0**	**17**

4.2.2 Passiva

Eigen vermogen **€ 9.040.381**

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2022 als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	BOEKWAARDE 31-12-2022
Algemene reserve	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.706	6.200
Rekeningresultaat	1.569	988
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**10.127**	**9.040**

Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2022.

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2021	TOE-VOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2022
Reserves				
Algemene reserve ODBN	1.852	0	0	1.852
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**1.852**	**0**	**0**	**1.852**
Bestemmingsreserve ISV	5.944	0	143	5.801
Bestemmingsreserve implementatie Omgevingswet	150	0	120	30
Bestemmingsreserve Informatiegestuurd werken	200	0	113	87
Bestemmingsreserve HR-instrumentarium	400	0	277	123
Egalisatiereserve SSIB	0	159	0	159
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**6.706**	**159**	**665**	**6.200**
TOTAAL RESERVES	**8.558**	**159**	**665**	**8.053**

Algemene reserves

De reserve betreft het weerstandscapaciteit van de ODBN. Dit is de enige reserve van de organisatie die niet met een specifieke beleidsdoelstelling beklemd is. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om risico's zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken. In basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de weerstandsratio bepaalt op een streven van minimaal 1,0.

Het risicoprofiel van de ODBN kan door de vele ontwikkelingen per jaar fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder onnodig 'oppotten' van overheidsgelden, wordt een bandbreedte gehanteerd waarin de weerstansratio van de ODBN kan fluctueren. Deze bandbreedte voor de weerstandsratio bedraagt tussen de 0,75 en 1,5. Binnen deze bandbreedte is niet direct noodzakelijk om mutaties door te voeren om de algemene reserve op hetzelfde niveau te krijgen als de streefwaarde. Wanneer de weerstandsratio boven de bandbreedte uit komt, wordt aan het algemeen bestuur een besluit voorgelegd wat met de middelen in de algemene reserve moet gebeuren. Onder deze bandbreedte worden concrete maatregelen aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd hoe te groeien naar de streefwaarde van 1,0 en wat dit betekent voor de

algemene reserve.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd.

Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang en van de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve ISV
De middelen zijn bestemd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. Bij de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve. Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden. In de 2019 is besloten om 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de sanering van de restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tot dusver is van deze € 2,5 miljoen € 924.887 onttrokken, daarvan is € 142.709 in 2022 onttrokken.

Reserve implementatie Omgevingswet
Voor de implementatie van de Omgevingswet in alle onderliggende systemen op de landelijke voorzieningen is uit het jaarrekeningresultaat van 2020 een bestemmingsreserve gevormd van € 150.000. Deze middelen worden gebruikt om de eigen systemen en gekoppelde systemen aan te passen. In 2022 is een bedrag van € 120.000 uitgegeven voor de technische kant van de implementatie van het DSO. Daarmee resteert er nog € 30.000, - in de reserve per 31-12-2022.

Reserve Informatiegestuurd werken
Voor de verdere ontwikkeling van het Informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd voor het Informatiegestuurd werken. In 2022 is dit voortvarend opgepakt. Van de beschikbare gestelde middelen uit deze reserve is in 2022 € 113.381 uitgegeven. Daarmee resteert een bedrag van € 86.619, - in de reserve.

Reserve HR-instrumentarium
Uit het jaarrekeningresultaat 2020 is een bestemmingsreserve gevormd voor het verder (door-) ontwikkelen van het HR-instrumentarium ad € 400.000. Deze reserve zal, conform besluitvorming op 10 november 2021 door het algemeen bestuur, in 2022 ingezet worden voor de 3 pijlers die in het strategische HR-beleid genoemd zijn. In 2022 is hier een grote start mee gemaakt door het aantrekken van extra capaciteit om deze projecten op te pakken. Deze capaciteit is in de begroting 2023 structureel geregeld. Omdat een deel van het jaar de capaciteit nog niet beschikbaar was, is een bedrag van € 150.000 uit deze reserve vrijgevallen ten gunste van het jaarrekeningresultaat. Daarnaast is door de latere invulling van de vacatures een aantal projecten doorgeschoven naar 2023. In 2022 is daarom een bedrag onttrokken van € 227.000. In de reserve resteert per 31-12-2022 een bedrag van € 123.000.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves
In 2021 vonden er geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

Rekeningresultaat **€ 987.739**
Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw algemeen bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2022 sluit met een voordelig resultaat van € 987.739. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2022.

Voorzieningen **€ 5.352.027**
De in de balans opgenomen post voorzieningen op het eind van 2021 is als volgt te specificeren:

VERLOOP VOORZIENINGEN BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2021	TOEVOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Voorziening nazorg Voortse Heide	4.283	0	43	4.240
Voorziening ww-gelden	1.039	247	192	1.093
Voorziening transitievergoeding	12	43	35	19
TOTAAL VOORZIENINGEN ODBN	**5.333**	**289**	**271**	**5.352**

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening WW-gelden

Wanneer er geen passende functie meer is voor medewerkers zal de werkgever, op basis van cao-afspraken, medewerkers gedurende twee jaar begeleiden naar een andere baan. Het zgn. 'Van Werk naar Werk' Traject. Als dit traject niet het gewenste resultaat heeft wordt afscheid genomen. Deze medewerkers hebben recht op een WW-uitkering. De ODBN is zelfrisicodragend, wat betekent dat de WW-uitkering voor rekening komt van de voormalige werkgever. Conform de BBV-voorschriften moet hiervoor een voorziening worden getroffen voor toekomstige verplichtingen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per saldo leidt dit in de jaarrekening van 2022 nog tot een bijstorting van € 247.000 om de voorziening weer op peil te brengen. Daarnaast is in 2022 voor een bedrag van € 192.000 aan uitkeringslasten betaald vanuit de voorziening.

Voorziening transitievergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving per 2020 is een nieuwe voorziening gevormd. Per 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Dit heeft als gevolg dat ODBN een transitievergoeding moet betalen indien tijdelijke contracten van medewerkers niet wordt verlengd. Voor alle tijdelijke contracten is een transitievergoeding in beeld gebracht en op grond hiervan is een inschatting gemaakt hoe groot de omvang van de voorziening moet zijn. In 2022 zijn een hoop nieuwe medewerkers in dienst gekomen. Dat maakt dat de totale lijst met tijdelijke contracten vergroot is. Daarom is in de jaarrekening 2022 de voorziening verhoogd naar € 19.170.

Langlopende schulden **€ 0**

De ODBN heeft geen langlopende leningen afgesloten.

VERLOOP LANGLOPENDE SCHULDEN BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2020	TOE-VOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2021
Onderhandse lening van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0	0	0
Waarborgsommen	0	0	0	0
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	**0**	**0**	**0**	**0**

Kortlopende schulden **€ 3.078.902**

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2022 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	BOEKWAARDE 31-12-2022
Overige schulden (Crediteuren)	2.510	2.544
Overige schulden (Vereniging van contractanten)	601	530
Tussenrekening salarissen	79	5
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	**3.190**	**3.079**

Overlopende passiva **€ 2.489.227**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2022 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2021	BOEKWAARDE 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.779	1.804
De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	77	685
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**2.856**	**2.489**

Vooruitontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bedragen op het eind van 2022 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1	BOEK-WAARDE 31-12-2021	TOEVOE-GINGEN	AFNAME	BOEK-WAARDE 31-12-2022
SSiB 3.0	77.416	116.663	77.416	116.663
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	0	199.822	45.968	153.854
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht	0	427.969	13.264	414.705
TOTAAL VOORUIT ONTVANGEN BEDRAGEN	**77.416**	**744.454**	**136.648**	**685.222**

4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

In onderstaande tabel hebben we de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' inzichtelijk gemaakt. Deze hebben betrekking op langlopende overeenkomsten die de ODBN aangegaan is. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting minimaal een totaalwaarde van € 25.000, - heeft.

OMSCHRIJVING	REKENING 2021
HUISVESTING	
Voor de huisvesting aan de Victorialaan 1 in 's-Hertogenbosch hebben we een meerjarige huurovereenkomst gesloten. Dit contract loopt tot en met 31 juli 2024 en daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum 2022 nog € 473.964,12.	473.964
LEASE WAGENPARK	
De ODBN heeft in 2022 het bestaande wagenpark al grotendeels vervangen door leaseauto's. De oude auto's worden naar verwachting voor 01-04-2023 nog vervangen voor nieuwe. Voor de nieuwe auto's geldt dat deze contracten lopen 8 jaar na aflevering van de auto. Daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum 2022 nog 318.280,58.	318.281
TOTAAL NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN	**792.245**

Vennootschapsbelasting

In 2020 heeft nadere afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst over een eventuele VPB-plicht van de ODBN. De belastingdienst is tot de volgende conclusie gekomen:

"Op grond van de geschetste feiten en omstandigheden ziet de Belastingdienst geen reden om een aangiftebiljet Vpb uit te reiken, met dien verstande dat als de situatie wijzigt waardoor Vpb-plicht ontstaat de ODBN zelf moet verzoeken om een aangiftebiljet uitgereikt te krijgen."

Deze conclusie van De Belastingdienst biedt de ODBN voldoende comfort om te stellen dat bij een ongewijzigde situatie de ODBN de komende jaren niet VPB-plichtig is. Indien de situatie of feiten veranderen, ontstaat een nieuwe situatie en moet opnieuw aangetoond worden dat VPB-plicht wel of niet van toepassing is voor de ODBN. Aangezien de situatie in 2021 én 2022 niet veranderd is, zijn we van mening dat we ook voor deze jaren niet Vpb-plichtig zijn.

4.4 Toelichting op baten en lasten 2022

In dit onderdeel van de financiële verantwoording wordt aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt tussen de bijgestelde begroting en de realisatie in het jaar 2022.

4.4.1. Programma Individuele dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022	VERSCHIL
Inzet personeel	14.445	15.588	**15.355**	233
Inzet bedrijfsmiddelen	0	1.263	**1.573**	-311
TOTAAL LASTEN	**14.445**	**16.851**	**16.929**	**-78**
Basistaken (werkprogramma)	13.653	14.886	**13.757**	-1.129
Verzoektaken (werkprogramma)	9.543	10.414	**9.938**	-476
Aanvullende verzoektaken	1.087	575	**724**	149
TOTAAL BATEN	**24.283**	**25.875**	**24.419**	**-1.456**
SALDO	**9.838**	**9.024**	**7.490**	**-1.533**

Programma 1 laat in de jaarrekening 2022 een positief resultaat zien van bijna € 7,5 miljoen. Dit is bijna € 1,5 miljoen minder dan geraamd in de begroting. Belangrijkste oorzaak zit hem in de lagere omzet binnen de basistaken. Door minder mensen en een lagere declarabiliteit door het inwerken van nieuwe mensen zijn hier minder uren gemaakt dan geraamd.

Daarnaast is er een overschrijding van de lasten. Dit komt door het voorschieten van projectkosten die doorberekend worden aan de opdrachtgevers. Hier staan dus baten tegenover, per saldo is het effect voor de jaarrekening van de ODBN budgettair neutraal.

Inzet personeel **€ 233.000 (V)**

Organisatie breed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ 311.000 (N)**

Het nadelig saldo op de inzet van bedrijfsmiddelen in dit programma wordt veroorzaakt door de gemaakte projectkosten voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en de aanvullende verzoektaken. Deze projectkosten zijn door gefactureerd naar de deelnemers en vallen dus weg tegen de inkomsten. Deze projectkosten zijn vooraf slechts deels begroot aan zowel de lasten als baten kant, maar per saldo neutraal.

Opbrengsten individuele dienstverlening **€ 1.456.000 (N)**

- **Doorbelasting projectkosten € 311.000 (V)**
  De gemaakte projectkosten worden in dit onderdeel door gefactureerd aan de opdrachtgevers. Per saldo levert dat hier een voordeel op van € 311.000. Dit voordeel valt weg tegen het nadeel op de inzet bedrijfsmiddelen.
- **Basistaken € 1.379.000 (N)**
  Voor de basistaken komt de gerealiseerde omzet € 1.129.000 lager uit dan begroot. Gecorrigeerd voor de gefactureerde projectkosten is dat € 1.369.000.
  Dit komt vooral doordat er fors minder uren gemaakt zijn op vergunningverlening, vooral in de provinciale opdracht. Hier speelt vooral een personeelsgebrek een rol. Daarnaast zien we dat het gemiddeld gefactureerde bedrag lager uitkomt dan het gemiddelde tarief uit de begroting waar we mee gerekend hebben.
- **Verzoektaken € 539.000 (N)**
  Voor de verzoektaken komt de omzet € 476.000 lager uit dan in de bijgestelde begroting is opgenomen. Gecorrigeerd voor de gefactureerde projectkosten is dat € 539.000
  Dit komt vooral doordat op een grote provinciale opdracht er door personele mutaties veel minder uren gemaakt zijn. Ook is één opdracht doorgeschoven naar het nieuwe jaar i.v.m. uitstel van de omgevingswet, door dit uitstel zijn hier ook geen uren gerealiseerd. Met een gemiddeld gefactureerd bedrag van € 99,87 komt ook hier de financiële realisatie lager uit dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.
- **Aanvullende verzoektaken € 151.000 (V)**
  De realisatie op aanvullende opdrachten komt € 149.000 hoger uit dan in de geactualiseerde begroting is opgenomen. Gecorrigeerd voor de projectkosten gaat het hier om een voordeel van € 151.000. Op deze opdracht zijn meer uren gemaakt, vooral voor gemeentelijke deelnemers in het kader van saneringsprojecten verkeerslawaai. Daarnaast zitten ook de uren voor de specifieke uitkeringen in deze aantallen. Ook zien wij op deze opdracht dat we gemiddeld een hoger uurtarief (€ 117,27) in rekening kunnen brengen dan we in de begroting geraamd hebben. Per saldo levert dit een voordeel op van € 151.000.

4.4.2. Programma Regionale dienstverlening

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022	VERSCHIL
Inzet personeel	1.765	1.819	1.929	-109
Inzet bedrijfsmiddelen	562	873	578	296
TOTAAL LASTEN	**2.327**	**2.692**	**2.506**	**186**
Collectieve taken	677	659	659	0
Samen Sterk in Brabant	2.436	2.436	2.484	48
Overige regionale programma's	164	164	191	27
TOTAAL BATEN	**3.277**	**3.259**	**3.334**	**75**
SALDO	**950**	**567**	**828**	**261**

Het programma regionale dienstverlening laat een positief resultaat zien van € 261.000.

Inzet personeel **€ 109.000 (N)**

Organisatie breed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering. Hier presenteren we een nadeel van € 109.000. Dit komt doordat een deel van de beschikbare bedrijfsmiddelen ingezet zijn voor inzet van personeel. Dit lever hier een nadeel op, maar op inzet bedrijfsmiddelen een voordeel.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ 296.000 (V)**

Het voordeel dat hier ontstaat kom deels doordat de middelen voor de Omgevingswet als projectbudget geraamd staan en niet voor uren. Daarmee is er een verschuiving tussen bedrijfsmiddelen en inzet personeel. Voor de implementatie van de Omgevingswet was in 2022 een incidenteel bedrag van € 295.000 beschikbaar. Hiervan is ruim € 291.000 aan uren gespendeerd. De kosten landen deels in dit programma (loonkosten), deels landen ze in programma 3 voor het deel overhead.

Samen Sterk in Brabant **€ 48.000 (V)**

Voor SSiB is in 2022 een extra subsidie ontvangen voor het behoud van capaciteit van Boa's. Hiervoor is een bedrag van € 48.000 ontvangen. Doordat op sommige onderdelen de capaciteit even minder geweest is, is een deel van de budgetten niet uitgegeven. Conform de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 is de verkregen subsidie en het voordeel op de budgetten gestort in de egalisatiereserve SSiB. Daarmee is het geheel van SSiB budgettair neutraal voor de jaarrekening. Zie ook paragraaf 4.4.4.

Overige regionale programma's **€ 27.000 (V)**

Op de overige onderdelen binnen regionale dienstverlening is een voordeel aan de batenkant gerealiseerd van € 27.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door de inkomsten die uit de specifieke uitkeringen 'Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht' en het 'Interbestuurlijk programma VTH' verkregen zijn. Deze eerste specifieke uitkering loopt nog door tot en met 2025, het IBP loopt tot en met 2023.

4.4.3. Programma Bedrijfsvoering

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022	VERSCHIL
Personeel en inhuur	6.103	6.207	**5.136**	1.071
Opleiding en loopbaanbegeleiding	536	558	**524**	34
Dienstreizen & woon-werkverkeer	577	301	**329**	-29
Overige personele kosten	291	381	**339**	42
Organisatie	194	164	**172**	-8
Huisvesting	711	707	**682**	25
Kantoor	136	98	**108**	-10
Informatisering/ automatisering	1.693	2.134	**2.097**	37
Vervoermiddelen	82	4	**24**	-20
Extern onderzoek/ advies	228	144	**177**	-33
Overige kosten	102	47	**38**	9
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**10.653**	**10.746**	**9.626**	**1.120**
Onvoorzien	100	100	**0**	100
TOTAAL LASTEN	**10.753**	**10.846**	**9.626**	**1.220**
Bijdrage personeel	0	64	**203**	-139
Diversen	0	0	**19**	-19
TOTAAL BATEN	**0**	**64**	**222**	**-158**
SALDO	**-10.753**	**-10.782**	**-9.404**	**-1.378**

Inzet personeel **€ 1.071.000 (V)**

Voor de totale personeelskosten is er een voordeel van € 1.196.000 gerealiseerd, waarvan € 1.071.000 voordeel binnen het programma bedrijfsvoering. Het resultaat op inzet personeel laat zich verklaren door een aantal grote ontwikkelingen:

- **Loonsom & Externe inhuur € 1.173.000 (V)**
  Op de totale lonen is een groot bedrag overgebleven. Deels komt dit doordat de gemiddelde loonsom per fte lager uitvalt dan waar in de begroting mee gerekend wordt. We begroten namelijk op het maximum van de loonschaal, terwijl lang niet elke medewerker in de laatste trede van de schaal uitbetaald wordt. Daarnaast was er door de groei van het aantal uren in de definitieve opdracht veel extra geld beschikbaar voor overheadfuncties. Van deze uitbreiding is in 2022 slechts beperkt gebruik gemaakt.
- **Cao-ontwikkelingen 2022 € 150.000 (N)**
  Eind 2022 is de cao over 2022 opengebroken. Deze incidentele uitkering die alle medewerkers kregen die per 01-12-2022 in dienst waren, leverde een nadeel op van ongeveer € 150.000 ten opzichte van de begroting.
- **Verplichting verlofuren en spaaruren € 173.000 (V)**
  De financiële verplichting voor de verlofuren en spaaruren is herzien. Dit heeft tot een vrijval van geleid.
  Het programma bedrijfsvoering heeft een negatief resultaat van ruim € 10,5 mln. Hieronder worden de grootste verschillen toegelicht ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2021.

Opleiding en loopbaanbegeleiding **€ 34.000 (V)**

In 2022 is een klein deel van het opleiding en loopbaanbegeleiding budget niet benut. In verband met de druk op de declarabiliteit is ervoor gekozen om een aantal trainingen en opleidingen van november en december door te schuiven naar het nieuwe jaar.

Diversen **€ 4.000 (V)**

- **Dienstreizen en woon-werkverkeer:** In 2022 is het bedrag voor dienstreizen en woon-werkverkeer met € 29.000 overschreden. We zien dat het aantal mensen dat weer op kantoor komt werken toe neemt. Daarmee nemen het aantal declaraties op deze post weer toe. Bij de eerste bestuursrapportage hebben we deze posten nog afgeraamd met € 255.000. Deze aframing blijkt aan het einde van het jaar iets te ambitieus te zijn.
- **Overig personeel:** Voor de overige personeelskosten is een voordeel gerealiseerd van € 42.000 ten opzichte van de begroting. Dit voordeel ontstaat op diverse posten. Zo wordt op zorgkosten personeel een bedrag van € 4.000 overgehouden. Op instroom- en doorstroom personeel ontstaat een voordeel van € 15.000. De ondernemingsraad en Jong ODBN houden bij elkaar ook € 25.000 over.
- **Extern onderzoek/advies:** Deze post is in de 1e bestuursrapportage naar beneden bijgesteld. Helaas vallen de accountantskosten over het boekjaar 2021 wat hoger uit en is in het najaar het project 'stroomlijning processen intake en verzending' gestart. Hierdoor wordt deze post met ongeveer € 33.000, - overschreden.
- **Vervoer:** Doordat de eigen auto's verkocht zijn, ontstaat er een voordeel op de afschrijvingslasten. Daartegenover staan de leasekosten voor het nieuwe wagenpark. Doordat de eigen auto's langer in gebruik gebleven zijn, zijn de kosten voor het onderhoud en brandstof hoger dan we na de 1e bestuursrapportage verwacht hadden. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 20.000,-.
- **ICT:** Op het totaal van informatiseringsbudgetten is een voordeel ontstaan van € 37.000. Dit voordeel bestaat uit een groot voordeel op de post voor dataverkeer. Daarentegen zijn de kosten voor hardware en externe deskundigheid gestegen.
- **Huisvesting:** Een voordeel van € 25.000,- voornamelijk door een incidentele teruggave op de energiekosten van 2020. Voor de jaren 2021 en 2022 is er helaas nog geen inzicht op de totale energiekosten. Deze moeten nog inzichtelijk gemaakt worden door de verhurende partij.
- **Organisatie:** Doordat er meer mensen in dienst waren dan in de initiële begroting rekening gehouden is, is het bedrag voor representatie personeel licht overschreden. Ook zien we dat er meer gewerkt wordt op kantoor. Dit brengt een druk op de vergaderfaciliteiten met zich mee. Voorheen werd gebruik gemaakt van een buurthuis als vergaderlocatie. Dit buurthuis wordt opgeheven waardoor uitwijken naar andere (duurdere) locaties soms nodig is geweest. Per saldo een nadeel van € 8.000,-.
- **Kantoor:** In de bestuursrapportage hebben we het budget voor abonnementen met bijna € 30.000 afgeraamd. Deze aframing was te ambitieus. In de jaarrekening 2022 ontstaat hier een nadeel van bijna € 11.000.
- **Overige kosten:** De porti- en printkosten vallen lager uit doordat minder stukken fysiek verzonden hoeven te worden. Hier ontstaat een voordeel van € 9.000.

4.4.4. Reserves en voorzieningen

PROGRAMMA RESERVE MUTATIES BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2022	BEGROTING NA WIJZIGING 2022	REKENING 2022	VERSCHIL
Onttrekking aan reserves	0	2.258	**2.234**	-24
Storting in reserves	0	48	**159**	-111
SALDO	**0**	**2.209**	**2.074**	**-135**

Onttrekkingen reserves **€ 24.000 (N)**

In de initiële begroting 2022 waren geen onttrekkingen of stortingen in de reserves meegenomen. Dit is gedurende het jaar bijgesteld naar een onttrekking van € 2.234.000 met onttrekkingen van het rekeningsaldo 2021, de geluidsaneringen van verkeerslawaai, strategisch HR-beleid, Informatiegestuurd werken en technische implementatie Omgevingswet.

- **Sanering verkeerslawaai:** Voor sanering verkeerslawaai was rekening gehouden met een onttrekking van € 125.000,-. Uiteindelijk is in de jaarrekening bijna € 143.000 onttrokken vanwege hogere kosten. Deels ontstaat dit doordat in de realisatie het gemiddelde uurtarief hoger uitviel dan waar rekening mee was gehouden. Deels doordat er in 2022 meer onderzoeken gedaan zijn op het gebied van verkeerslawaai. Deze extra onttrekking levert voor de jaarrekening 2022 een voordeel op van bijna € 18.000. Hier tegenover staan hogere kosten in programma 2, per saldo budgettair neutraal.
- **Informatiegestuurd werken:** in de begroting was een onttrekking geraamd van € 155.000. De daadwerkelijke kosten komen voor 2022 uit op ruim € 113.000 euro. Daarmee wordt er bijna € 42.000 minder aan de reserve onttrokken. Deze lagere onttrekking is een nadeel voor de jaarrekening.

Toevoegingen reserves **€ 111.000 (N)**

In de initiële begroting 2022 waren geen stortingen in de reserves meegenomen. Vanuit het jaarrekening saldo 2021 is besloten om het resultaat van Samen Sterk in Brabant 2021 toe te voegen aan de nieuwe egalisatiereserve SSiB.

Mede door de incidentele subsidie van € 48.000 die SSiB in 2022 ontvangen heeft, blijft er in 2022 een bedrag van € 111.000 over op SSiB. Conform het doel van de reserve SSiB is dit resultaat aan de egalisatiereserve SSiB toegevoegd. Deze storting was niet geraamd in de geactualiseerde begroting. Hierdoor ontstaat er voor de jaarrekening op dit onderdeel een nadeel.

4.5 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele lasten en baten uit de jaarrekening 2022 vermeld.

INCIDENTELE LASTEN BEDRAGEN IN € 1.000	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2022	REALISATIE 2022	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**1.263**	**1.273**	**-10**	**N**
Terugbetaling resultaat 2021	Lasten	1.263	1.273	-10	
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**1.860**	**1.934**	**-74**	**N**
Omgevingswet	Lasten	295	292	3	
SSiB Impuls	Lasten	1.440	1.440	0	
Sanering Verkeerslawaai	Lasten	125	143	-18	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Lasten	0	13	-13	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Lasten	0	46	-46	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**477**	**722**	**-245**	**N**
Technische uitrol Omgevingswet	Lasten	120	129	-9	
Technische uitrol IGW	Lasten	155	113	42	
Aanschaf Noice cancelling apparatuur	Lasten	75	60	15	
HR Instrumentarium	Lasten	127	131	-4	
Aanvulling voorziening WW-gelden en transitievergoeding	Lasten	0	289	-289	-
		3.600	**3.929**	**-329**	**V**

INCIDENTELE BATEN BEDRAGEN IN € 1.000	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2022	REALISATIE 2022	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**1.440**	**1.548**	**108**	**V**
Samen Sterk in Brabant subsidie behoud capaciteit	Baten	0	48	48	
Samen Sterk in Brabant Impuls Subsidie	Baten	1.440	1.440	0	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Baten	0	13	13	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Baten	0	46	46	
Overige baten	Baten	0	1	1	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**21**	**18**	**-3**	**N**
Verkoop auto's	Baten	21	18	-3	
ONTTREKKINGEN RESERVES		**677**	**653**	**-24**	**N**
Onttrekking reserve technische implementatie Omgevingswet	Baten	120	120	0	
Onttrekking reserve technische implementatie IGW	Baten	155	113	-42	
Onttrekking reserve HR Instrumentarium	Baten	277	277	0	
Onttrekking reserve ISV Sanering Verkeerslawaai	Baten	125	143	18	
		2.138	**2.219**	**81**	**V**

INCIDENTELE BATEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2021	REALISATIE 2021	VERSCHIL	
Incidentele lasten	Lasten	3.600	3.929	-329	V
Incidentele baten	Baten	2.138	2.219	81	V
		1.462	**1.710**	**-248**	**V**

4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV

OVERZICHT PER TAAKVELD BEDRAGEN IN € 1.000		UITGAVEN 2022	INKOMSTEN 2022	SALDO 2022
TAAKVELD	**OMSCHRIJVING TAAKVELD**			
0.1	Bestuur	56	0	56
0.10	Mutaties reserves	159	-2.234	-2.074
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
0.4	Overhead	9.571	-222	9.349
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	117	-99	19
7.3	Afval	-4	0	-4
7.4	Milieubeheer	19.321	-27.654	-8.333
	TOTAAL	**29.221**	**-30.209**	**-988**

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

De post onvoorzien is in 2022 niet aangewend. De totale post van € 100.000,- valt vrij als voordeel in het jaarrekeningresultaat.

4.8 Declarabiliteit

In 2022 zijn de onderstaande uren gerealiseerd.

PROGRAMMA'S 2021	UREN GEACTUALISEERDE BEGROTING NA 2E BURAP	REALISATIE 2022	VERSCHIL 2022 MET GEACTUALISEERDE BEGROTING IN %
Vergunningverlening	51.539	48.880	94,84%
Toezicht & handhaving	72.865	71.056	97,52%
TOTAAL BASISTAKEN	**124.404**	**119.936**	**96,41%**
Vergunningverlening	60.412	55.170	91,32%
Toezicht & handhaving	20.050	20.224	100,87%
Overige verzoektaken	22.431	23.208	103,46%
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**102.893**	**98.601**	**95,83%**
Overige werkzaamheden	22.673	21.397	94,37%
TOTAAL OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**22.673**	**21.397**	**94,37%**
Aanvullende opdrachten	5.689	6.693	117,65%
TOTAAL AANVULLENDE OPDRACHTEN	**5.689**	**6.693**	**117,65%**
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**255.659**	**246.627**	**96,47%**
Collectieve taken	6.000	5.981	99,68%
Omgevingswet	0	2.744	
SSiB	23.227	22.613	97,36%
Sanering verkeerslawaai	0	1.110	
Crisisbeheersing & klachtenregeling	70	175	250,00%
Bodemloket	160	79	49,06%
Beheer en nazorg stortplaatsen	85	116	136,18%
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**29.542**	**32.816**	**111,08%**
TOTAAL ODBN	**285.201**	**279.443**	**97,98%**

In bovenstaande tabel is te zien dat er voor de individuele dienstverlening minder uren zijn gemaakt dan de begrote uren die zijn opgenomen in de geactualiseerde begroting. Door veel wisselingen in personeel hebben we veel uren besteed aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Ook zien we dat door het opheffen van de reisrestricties er in 2022 meer verlof is opgenomen.

Voor de basistaken zijn er bijna 4.500 uren minder gerealiseerd. Binnen vergunningverlening van de provinciale opdracht zijn er ruim 2.500 uren minder gemaakt en voor toezicht en handhaving zijn er binnen het gemeentelijke programma ruim 2.700 uren minder gemaakt. Het minder aantal uren wordt voor zowel de vergunningverlening als toezicht en handhaving vooral veroorzaakt door een lagere bezetting en door de lagere declarabiliteit.

Binnen de verzoektaken zijn er bijna 4.300 uren minder gerealiseerd, dit wordt veroorzaakt door de vergunningverlening binnen de provinciale opdracht. Deels komt dit doordat één opdracht niet doorgegaan is vanwege uitstel van de Omgevingswet. Tevens zien we dat door mutaties in het personeelsbestand het aantal uren niet altijd gemaakt konden worden.

Voor de overige werkzaamheden zijn er 1.277 uren minder gerealiseerd, dit wordt vooral veroorzaakt doordat steeds meer digitaal wordt aangeleverd en verzonden waardoor er minder uren binnen intake en verzending noodzakelijk waren. Aan de andere kant zien we wel een toename op het aantal juridische uren.

Voor de aanvullende opdrachten zijn er 1.004 uren meer gerealiseerd. Deels zijn dit uren voor de specifieke uitkeringen die we eind 2022 ontvangen hebben. Aan de andere kant zien we dat het aantal opdrachten binnen de gemeentelijke deelnemers fors gegroeid zijn. Vooral op het gebied van sanering verkeerslawaai zijn hiervoor veel uren gemaakt.

4.8.1 Beschikbare declarabele uren

Gemiddeld over het jaar 2022 is er een bezetting geweest van 296,7 FTE (2021 269,3 FTE), waarvan 230,0 FTE ingezet is geweest voor het primaire proces (2021 206,4 FTE). De formatie voor het primaire proces is declarabel inzetbaar. De overige 66,7 fte betreft medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces (2021 62,9 FTE). Deze formatie bestaat uit de directie, management, medewerkers bedrijfsvoering en ondersteuning. Hiermee bedroeg de personele overhead 22,5% van de totale formatie (2021 23,4%).

De declarabele uren per FTE over 2022 geven het volgende beeld:

DECLARABELE UREN PER MEDEWERKER	GEMIDDELDE REALISATIE INCL. SSIB	GEMIDDELDE REALISATIE EXCL. SSIB
Aantal fte primair proces*	208,5	194,2
Aantal declarabele uren	279.443	256.830
Aantal declarabele uren per FTE	1.340	1.323

* *Bij het berekenen van de declarabiliteit is gekeken naar de werkelijke gewerkte uren van de externe inhuur in plaats van de gecontracteerde uren. Dit resulteert in een lager aantal FTE dan in het bezettingsoverzicht.*

In de tabel is te zien dat de declarabele uren per persoon voor ODBN 1.340 uur is (2021 1.412). Bovenstaand beeld wordt enigszins vertroebeld door het hoge aantal declarabele uren van SSiB en SSiB Impuls. Deze twee onderdelen worden middels een vaste bijdrage in rekening gebracht en daarom worden deze uren buiten de tariefsbepaling gehouden. Wanneer de formatie en de uren die betrekking hebben op SSiB en SSiB Impuls buiten de vergelijking gehouden worden, dan is het gemiddeld aantal declarabele uren per medewerker 1.323 (2021 1.383).

Bij dit resultaat is een belangrijke kanttekening te plaatsen. We zien dat in 2022 het corona effect zoals beschreven in het jaarverslag 2021 is afgenomen.
Een groot effect in de lagere declarabiliteit is het inwerken van nieuwe medewerkers geweest. We hebben in 2022 ruim 60 nieuwe collega's in onze organisatie verwelkomd. Een heel mooi resultaat als we de krapte op de arbeidsmarkt bezien. Wel zien we dat het steeds moeilijker is om ervaren krachten in de markt te vinden. Dat maakt dat het inwerken van nieuwe medewerkers meer tijd kost dan voorheen. Dit heeft zijn effect op de declarabiliteit van deze medewerkers, maar ook van de collega's die deze mensen inwerken.

Tevens zien we dat de hoeveelheid verlof behoorlijk veranderd is. Het gemiddelde aantal uren dat mensen meenemen naar 2023 is lager dan dat dit begin 2022 was. Dit heeft ook geleid tot een deel van de vrijval van de financiële reservering die we in 2021 in de jaarrekening hebben opgenomen.
In 2022 hebben we veel tijd besteed aan het opleiden voor de Omgevingswet en ook getracht op andere onderwerpen in te zetten op een goede opleiding. Zeker ook omdat de afgelopen jaren het opleiden op een lager pitje heeft gestaan in verband met de beperkingen door corona. Hierdoor zien we dat we in 2022 meer uren aan opleiden hebben besteed.
Zowel de stijging in opgenomen (bijzonder) verlof als in opleidingsuren hebben ervoor gezorgd dat er minder productieve uren zijn gemaakt.

De gemiddeld lagere declarabiliteit van 1.323 ten opzichte van de norm van 1.350 is in lijn met de verwachting zoals deze in het jaarverslag van 2021 is geschetst. Doordat er een aantal zaken ingehaald zouden worden op gebied van opleiden en verlof in 2022 was de verwachting dat we onder de norm uit zouden komen. Nu de Omgevingswet opnieuw is uitgesteld en in 2023 deze opleiding weer terug dient te komen zullen wij als organisatie goed moeten kijken naar ons opleidingsplan en onze normuren.

4.8.2 Facturabiliteit

Naast de gemiddelde declarabiliteit wordt er ook een analyse gemaakt in hoeverre de declarabele uren in rekening zijn gebracht. Voor een deel van de declarabele uren wordt namelijk een vaste bijdrage ontvangen. Dit betekent dat de uren die méér worden gemaakt dan begroot niet in rekening worden gebracht bij de deelnemers, maar ook dat hier voor de ODBN geen dekking tegenover staat. Dit is vooral aan de orde voor een aantal opdrachten binnen de regionale dienstverlening. In 2022 zijn 32.816 uren gemaakt voor opdrachten met een vaste bijdrage tegenover 29.542 uren begroot. Dit komt voornamelijk doordat er voor de implementatie van de Omgevingswet 2.744 uren gemaakt zijn die niet specifiek geraamd waren. Voor Sanering verkeerslawaai zijn er 1.110 uren gemaakt die niet specifiek geraamd waren. Daarentegen hebben we voor SSIB 614 uren minder gemaakt dan begroot.

4.9 EMU-saldo

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2022	REKENING 2022	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	34.392	-1.087	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	457.395	325.573	+
Dotaties aan voorzieningen	0	289.444	-
In- en desinvesteringen	176.600	142.166	+
Onttrekkingen aan voorzieningen	344.100	270.694	+
EMU-SALDO	**1.012.487**	**201.071**	
Totale lasten	27.526.224	29.061.981	
EMU-SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**3,68%**	**0,69%**	

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector zijn wettelijk genormeerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionarissen op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionaris

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

De WNT is van toepassing op onze Algemeen Directeur J.A.J. Lenssen. Het voor de Omgevingsdienst Brabant Noord toepasselijk bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Naast de vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen).

GEGEVENS 2022 | BEDRAGEN X € 1	J.A.J. LENSSEN
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2022	1 jan t/m 31dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.714
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.092
Subtotaal	**€ 145.806**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.
TOTALE BEZOLDIGING	**€ 145.806**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.
GEGEVENS 2021[14]	

GEGEVENS 2021 | BEDRAGEN X € 1	J.A.J. LENSSEN
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 117.836
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.696
Subtotaal	**€ 139.535**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	€ 209.000
TOTALE BEZOLDIGING	**€ 139.535**

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De WNT-normen gelden ook voor ingehuurde topfunctionarissen. In 2022 en 2021 heeft de ODBN geen interim-bestuurder gehad die onder de WNT verantwoord hoeft te worden.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1d Topfunctionaris met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder. In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding.

Vergoedingen leden dagelijks bestuur en algemeen bestuur

FUNCTIE	NAAM	DIENST VERBAND	DUUR FUNCTIE IN BOEKJAAR*	OMVANG DIENST VERBAND	BELONING	VASTE EN VARIABELE ONKOSTEN VERGOEDING	VOORZIENING BETALING	BEZOLDIGING 2022	BEZOLDIGING 2021
Voorzitter DB, AB	Dhr. C.H.C. van Rooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Mw. H. Roijackers	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M.A.W.J.M. Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. D. Solez	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. F.J.H. van Lankvelt	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. W. van der Zanden	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. A.J.F. Potters	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B.M.H. Brands	Nee	8 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. R. Geers	Nee	8 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. L. van der Aa	Nee	8 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. S. van den Bergh	Nee	8 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. J.L.E.M.H. van der Schoot	Nee	4 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J.W.F. Hoskam	Nee	4 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M.R.G. Buijsse	Nee	4 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. E.H.J.M. Mathijssen	Nee	4 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1e Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen. Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1f Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800.
Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing

1g Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 1.800 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder. Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Voor 2022 is dit voor de ODBN niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.11 Bijdrage deelnemers

DEELNEMER	PROGRAMMA 1 BASISTAKEN	PROGRAMMA 1 VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 1 AANVULLENDE VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 2 COLLECTIEVE TAKEN	PROGRAMMA 2 KLACHTENREGELING	PROGRAMMA 2 SSiB	TOTAAL BIJDRAGE 2022
Provincie Noord-Brabant	2.164.360	7.479.316	380.247	169.000	13.700	1.500.951	11.707.574
Gemeente Bernheze	871.864	366.105	27.363	24.700	4.300	12.816	1.307.148
Gemeente Boekel	364.340	107.474	4.125	8.400	1.500	8.040	493.880
Gemeente Boxtel	537.819	57.005	0	26.700	4.600	10.389	636.513
Gemeente Land van Cuijk	2.667.373	285.099	29.759	72.000	12.400	35.802	3.102.433
Gemeente Meierijstad	2.021.435	729.013	25.640	65.000	11.300	20.161	2.872.549
Gemeente Maashorst	1.302.821	486.558	21.839	46.300	8.000	16.474	1.881.992
Gemeente Oss	1.883.436	210.126	37.400	73.800	12.800	18.657	2.236.219
Gemeente 's-Hertogenbosch	1.256.666	126.788	54.437	124.300	21.500	12.406	1.596.097
Gemeente Sint-Michielsgestel	321.009	31.350	0	23.300	4.100	9.952	389.710
Gemeente Vught	365.793	59.571	0	25.200	4.400	7.428	462.391
Diversen	0	-435	143.242	0	0	831.237	974.044
TOTAAL	**13.756.916**	**9.937.970**	**724.053**	**658.700**	**98.600**	**2.484.313**	**27.660.552**

SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2022 OP GROND VAN ARTIKEL 3 VAN DE REGELING				INFORMATIEVERSTREKKING SISA - D.D. 14-02-2022					
VERSTERKER	UITKERINGSCODE	SPECIFIEKE UITKERING JURIDISCHE GRONDSLAG ONTVANGER	→	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR	INDICATOR
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH		Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E93/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
				€ 45.968	€ 45.968	NEE			
				Naam activiteit Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
				1 Deelname aan werk- en projectgroepen	€ 15.003	€ 15.003			
				2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 0	€ 0			
				3 Scholing en opleiding	€ 0	€ 0			
				4 Inzicht in bestaande vormen van bekostiging	€ 499	€ 499			
				5 Implementatie LHS	€ 0	€ 0			
				6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven	€ 0	€ 0			
				7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties	€ 0	€ 0			
				8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 0			
				9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
				10 Een risico analyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
				11 Opstellen uitvoeren van implementatie-programma	€ 4.841	€ 4.841			
				12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0			
				13 Visitatie bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 25.625	€ 25.625			
				14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht		**15** Materiële kosten	€ 0	€ 0	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) Aard controle D2 Indicator: F21/04	Eindverant-woording (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/05	
				Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: F21/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/03			
				€ 13.264	€ 13.264	NEE	JA	NEE	

6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Omgevingsdienst Noord-Brabant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Brabant gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Brabant op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijn de aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. het overzicht van baten en lasten over 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Brabant zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 292.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief, indien van toepassing, de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
  - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 31 maart 2023

Flynth Audit B.V.

w.g. drs. R. Buiteman RA

III Bijlagen

Geactualiseerde risicoanalyse per 31 december

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG	KANS	IMPACT
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Goede afspraken maken met onze leveranciers van externe krachten over de indexering van tarieven etc.		Structureel	€ 210.000,00	50%	€ 210.000,00
Externe ontwikkelingen	– Intensieve monitoring van externe ontwikkelingen zodat hier tijdig op geacteerd kan worden. – Tijdig gebruik maken van de flexibele schil van de organisatie waar mogelijk – Duidelijke afspraken maken met opdrachtgevers bij externe ontwikkelingen		Structureel	€ 273.000,00	75%	€ 409.500,00
Hoger ziekteverzuim dan begroot	Monitoring en sturing op ziekteverzuim		Incidenteel	€ 273.000,00	50%	€ 136.500,00
Uitstel van invoerdatum Omgevingswet	Monitoring van ontwikkelingen op de ontwikkelingen m.b.t. de Omgevingswet		Incidenteel	€ 150.000,00	25%	€ 37.500,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	Monitoring en sturing op uitvoering van de opdracht		Structureel	€ 300.000,00	50%	€ 300.000,00
Krappe arbeidsmarkt	– Extra inzet op wervingsactiviteiten – Actieve arbeidsmarktcommunicatie		Structureel	€ 300.000,00	25%	€ 150.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	– Outsourcing bij professionele partij – Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. – Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 100.000,00	50%	€ 50.000,00
Effecten van Omgevingswet op de omvang van de opdrachten van onze deelnemers niet duidelijk.	Omgevingswet heeft impact op. Overleg met deelnemers, monitoren landelijke ontwikkelingen		Structureel	€ -	50%	€ -
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 357.700,00	50%	€ 357.800,00
Nieuwe cao is nog niet definitief en kan wijzigen na raadplegen achterban	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 2.302.000	25%	€ 575.500
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**JAARREKENING 2022**					**€ 2.226.800**

2 Overzicht investeringen

NAAM KREDIET	OOR-SPRONKELIJK KREDIET	OPENSTAAND KREDIET 2022	WERKELIJK 2022	RESTANT 2022	AFSLUITEN OF OVERHEVELEN?
Warmtebeeldcamara's	19.000	0	1.817	-1.817	Afsluiten
Aanschaf laptops 2022	25.000	25.000	57.198	-32.198	Afsluiten
Aanschaf telefoon 2022	25.000	25.000	50.282	-25.282	Afsluiten
Nieuwe website	45.000	0	5.840	-5.840	Afsluiten
Aanpassing luifel pand	15.000	15.000	15.780	-780	Afsluiten
Aanschaf systemen 2021 t.b.v. consignatiedienst	30.000	30.000	11.249	18.751	Afsluiten
TOTAAL INVESTERINGEN	**140.000**	**95.000**	**140.349**	**-45.349**	

3 Projecten en opgaven Ontwikkelprogramma ODBN

Overzicht op hoofdlijnen van opgaven en projecten voor 2023

WATER
Circulaire economie en grondstoffen transitie
Vergunningverlening & toezicht indirecte lozingen
Impulsprogramma chemische stoffen
Project Schone Maaswaterketen, onderdeel Bronaanpak
ENERGIE
Ontwikkeling energietoezicht
Brabant Woont Slim
RES-energiebesparing
BODEM/ AGRARISCH
Agrarisch platform (deelname en advisering)
Deelname/voorbereiding Brabant brede overleggen
Evaluatie maatregelen
Herijking uren vergunningverlening
INFORMATIEGESTUURD WERKEN
Strategisch plan/ informatie gestuurd werken
Verbeteren data-kwaliteit
Waarde creatie d.m.v. dataproducten
Data-cultuur (waaronder het ROK-VTH)
DOORONTWIKKELING VTH
LHSO
Afronding programma Kompas
Evaluatie/ borging Kompas
Inzet strafrechtelijke instrumentarium

Vervolg:

Overzicht op hoofdlijnen van opgaven en projecten voor 2023

BEDRIJFSVOERING
P&C cyclus
UITVOERING IBP
Coördinatie uitvoering IBP
Deelname pijler 1: robuuste omgevingsdienstendiensten en financiering
Deelname pijler 2: bestuurs- en strafrechtelijk instrumentarium
Implementatie uitkomst visitatie: o.a. PDCA-cyclus en positionering I&O

Vragen over de jaarstukken 2022?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.ODBN.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

odbn
Omgevingsdienst Brabant Noord